БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 43 (8875)
ФЕВРАЛИИН 20
ПЯТНИЦА
1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

1959 оной мартын 1—РСФСР-эй, Бурядай АССР-эй Верховно Соведүүдые, нютагай Соведүүдые һунгаха үдэр!

Агууехэ ажалша бүлэ

...эзэтэ мүрэнэй үерлэн билтарһандал ...й ороной хүн зоной зохёон байгуулхы ... байдал улам ехээр орьёлон бадаржа ... Багахан гол, горходһоо ехэ урас... бүридэдэгын элитэ. Тэрээншэлэн ... мянган хүнэй гаргаһан үүсхэл хам... ажалай, политическэ айхабтар ехэ ... үүсхээд, бүхы Совет орон дотор ... улам үргэдэн дэлгэржэ үргэлжэл...

...Советскэ Союзай Коммунистическэ пар... XXI съездһээ бүри урид үргэн ехэ ... ороноймнай нютаг бүхэндэ коммунизм ...лагшадай түүхэтэ съездые һайн ... уг̃тахын түлөө арад ниитын ...н эхилжэ, Советскэ Союзай пред... барилга, колхоз бүхэнэй, советскэ ... ажалшадай коллектив бүхэнэй ... болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө ...листическэ мүрысөөнэй шэнэ долги ...улаа. Энэ мүрысөөнэй гайхамшаг ...дүнгүүд гаранхай. Бүхы союзна рес...ликанууд, экономическа районууд жэ... түсэб болзорһоонь урид дүүргэв. ...оной январиин 2-то заха хизааргүй ...улинай гүн худар дэгдээгдэһэн совет... космическа ракетэ социализмын оро... арадуудай ажалайнь амжалтануудай ... жэшээ, инаг Эхэ ороноймнай ... хүсые гэршэлһэн һүлдэ тэмдэг ...

...XI съездын боложо байха үедэ ... арадай ажалай эршэ зориг гайхам... ехээр бадарһан байна. Коммунисти... партиингаа XXI съездые ажалай эр... амжалтануудаар угтаха гэһэн Совет... Союзай ажалша олониитын хүсэл эр... бүхы совет хүнүүдэй патриотиче... эдэбхи хэшээл түрибэлгүй ехэ бай... XXI съездын нэрэ дээрэ бүхы респуб...ликануудһаа—промышленна түб газар... колхозууд, совхозууд болон эмхи ...ануудһаа, коллективүүд болон түс түс ...дһээ олон бэшэг, телеграмма, рапорт, ...нууд орожол орожол байба. Комму... байгуулха агууехэ хэрэгтэ хубитаяа ... гэһэн совет хүнүүдэй хүсэл, эр... тэдээн доторнь элирхэйлэгдэнхэй.

...партиин съезд дүүрэжэ, түүхэтэ шиид...нүүд гараба. Съездын шиидхэбэри... үүдхэгдэһэн, арад түмэнэй эдэбхи ... барагдашагүй булагууд бүри ...йгөөр бурьялан, ороноймнай ажа... шэнэ дэбжэлтэ дэлгэрүүлээ.

...долоон жэлэй түсэб манай ороной ара... эдэбхи хэшээлые лахадаа иимэ ... бадаруулааб? Юундэб гэхэдэ: энэ ... совет арадай гол хүсэл бодолдонь ...усана бшуу. Энэ агууехэ түсэбэй ...барита тоонууд дотор совет хүнүүдэй ... эрмэлзэл, хараа түсэбүүд үндэһэ ...тогтоно. Эхэ ороноймнай арадуудай ...омико болон соёл культурын бүхы ...араа хүгжэхэ үргэн ехэ арга боломжо ...гша манай партиин ленинскэ нацио... сэсэн мэргэн политика бэелүүлэг...

...Манай ороной арадууд долоон жэлэй ...ые өөрымнай түрэл хэрэг гэжэ тоо..., ажал-ябуулгынгаа программа болгон ... байна.

...онецкэ шахтер Николай Мамайн брига... тэрэнэй удаа «Краснодонуголь» трес... «Северная» № 2 шахтын участогай ... коллектив долоон жэлэй программые ... жэлдэ дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ. «Би ... үдэр бүри даабариһаа гадуур 3,6 ...о нүүрһэ малтажа, долоон жэлэйнгээ ...ые дүрбэн жэл хахадай туршада ...гэхэ уялга абанхайб»,—гэжэ Н. Я. ...ай мэдүүлээ һэн.

...онбассахи Горловкын, Кузбассахи ...опьевскын шахтёрнуудай хоорондо со...истическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэ... Михаил Идрисов түрүүтэй сибирскэ ...нуудай бригада долоон жэлэйнгээ ту...ые зургаан жэл соо дүүргэхэ гэжэ ...э, тэрэшэлэн Владимир Мягкий гэгшын бригадада хүдэлдэг донецкэ шахтёр... Кузбассахи нүхэдэйнгөө уряада ха... болгожо, долоон жэлэйнгээ түсэбые, Николай Мамайн бригада шэнгеэр, табан жэлдэ дүүргэхэ уялга абаа.

Тбилиссэй электровоз бүтээдэг заводойхид партиин XXI съездын дүнгүүдые ехэ дэбжэлтэтэйгээр, большевистскэ эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэбэ. «Эхэ оромнай бидэ хүдэлмэришэдэй гарта түрүү техникэ барюулаа. Энээниие шадамараар ашаглаад, ажалаа һайнаар эмхидхээд, түрүү арга методүүдые нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлээд байбал—долоон жэлэй даабариие зургаан жэл соо дүүргэхэ арга боломжо бии» гэжэ слесарь нүхэр Г. Пцкиаладзе заводойнгоо митинг дээрэ хэлээ. Заводойнь коллектив энэ дурадхалые дэмжээд, долоон жэлэйнгээ түсэбые зургаан жэлдэ дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур хүсэ ехэтэ зуугаад магистральна электровозуудые бүтээн гаргаха гэжэ шиидхэһэн байна.

Колхозууд болон совхозуудаар мүнөө жэлдэ мяха үйлэдбэрилгые 1958 онойхиһоо 3,8 дахин ехэ болгохо гэһэн Рязанска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй уряа партиин XXI съездын нээгдэхын урда тээхэнэ бүхы орон дотор дуулдаа. Рязаниинхидай удаа России Федерациин Ростовско, Московско областьнуудай, Краснодарай, Ставрополиин хизаарнуудай, Украинын, Белоруссиин, Казахстанай, мүн бусад республиканuудай колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд ехэ ехэ уялгануудые абаһан байна.

Киргизиин «Трудовик» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд энэ жэлдэ мяха абалгаяа 2,3 дахин ехэ болгохо, нилээд ехэ, эрхим шанартай нооһо орондоо үгэхөөр шиидээ. Воронежско областиин Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд долоон жэлэй һүүл тээшэ эдлүүриингээ газарай 100 гектар бүриһөө мяха абалгые 148,7 центнер, һү—478 центнер хүрэтэр нэмээхээр, гектар бүриин 24,1 центнер ороо һо таряа ургуулжа абахаар бодомжолон, долоон жэлэй түсэб зохёожо, зүбшэн хэлсээ. Манай бүхы ороной колхозууд, совхозууд хүсэ шадалаа хамаг талаарнь хараада абалсан, тодорхой түсэбүүдые табижа байна.

Манай ороной арадуудай ахадүүгэй ханиин барисаан, тэдэнэй саг үргэлжын харилсан туһалалсалга, эбдэршэгүй бата нэгэдэл советскэ республика бүхэндэ, манай бүхы Совет Эхэ орондо гайхамшаг үрэ дүнгүүдые заяагаа. Партиин XXI съездын делегадууд өөһэдынгөө республиканuудай хүгжэн һалбаржа байһан тухай, ленинскэ сэсэн мэргэн национальна политикын илан мандаһан тухай, экономикын, соёл культурын талаар урдандаа гээгдэнги байһан национальна республиканууд тус политикые сэхэ шууд бэелүүлһэнэй ашаар хүсэн түгэлдэр промышленностьтай, оньһожоруулагдаһан томо хүдөө ажахытай, олон һургуулитай, эрдэм соёлой эмхи зургаануудтай, мэргэжэл түгэс хүдэлмэрилэгшэдтэй болоһон тухайдаа ямар ехэ омогорхолтойгоор мэдүүлээб!

КПСС-эй XXI съезд долоон жэлэй түсэбые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ элсэн жагсахыень парти болон арад түмэниие уряалха зуураа, энэ түсэбэй амжалта предприятинууд, барилганууд дээрэ, колхозууд ба совхозуудта, эрдэм ухаанай эмхи зургаануудаар шиидхэгдэхэ байха гэжэ онсолон тэмдэглээ. Манай ороной арадууд Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэреэр агууехэ социалистическэ революци хэжэ, ажалшадай гүрэнние дэлхэй дээрэ анха түрүүн тогтоожо, социализм байгуулжа, ажалша хүн зоной хэтэ заяанай хүсэл эрмэлзэлгые бодото дээрэнь бэелүүлээ. Мүнөө манай ороной арадуудай оролдолго хүсэлэлгөөр, Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро дэлхэйдэхи эгээл һайн һайхан общество, коммунистическэ общество байгуулагдажа байна. Бүхы совет хүнүүд, коммунизмын илажа байгаа ороной—олон үндэһэ яһатанай эб эетэ бүлын гэшүүд энэ түүхэтэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулна.

(«Правдын» февралиин 19-нэй түрүү бэшэгһээ).

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые дүүргэхын тула бүри эршэмтэйгээр тэмсэе

★

Хараалһан түсэбөө бэелүүлжэ эхилбэ

КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленумэй, мүн партиин XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой гэшүүд шармайн оролдожо, ажахыгаа бүхы талаарнь хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалжа байна.

1957 онтой сасуулбал үнгэрһэн жэл үнеэн бүриһөө 310 литр һүн ехээр һаагдаа. Тиихэдэ түрүү һаалишад Б-Х. Цыренова, Ц. Дашацыренова үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һаагаа. Колхоздо хонин бүриһөө 2.470 грамм нооһон хайшалагдаа һэн.

Шэнэ жэлдэ бүри ехэ зорилго табигдана. Байгша ондо 13700 хонитой боложо, хонин бүриһөө 2,9 килограмм нооһо абахаар хараалагдана. Тиихэдэ үнеэн бүриһөө 1500 килограммһаа доошо бэшэ һү һааха уялга абтаа.

Һү һаалгаяа али болохоор дээшэлүүлхэ тушаа ажал хэгдэжэ эхилээ. Үнгэрөөшэ намар Яруунын мяха-һүнэй совхозһоо һайн үүлтэрэй 45 эмэ буруунуудые худалдажа абаһан байна. Колхозой гол тосхондо 100 гаран үнеэдэй байха типовой байра, гурбан айлай орохо нэгэ гэр баригдаад, дүүргэгдэжэ байнхай. Эндэ үүлтэртэ үнеэдэй фермэ эмхидхэгдэхээр хараалагдана.

1958 ондо колхозой мүнгэн олзо 2 миллион 400 мянган түхэриг байбал, 1959 ондо 3 миллион 700 мянган түхэриг болохо юм. Саашадаа мяха ехээр абадаг болохын тула шубуу олоор үсхэбэрилхэ гэжэ хэлсэгдээ. Мүнөө хабар пекинскэ үүлтэрэй 20 мянган нугаһанай дальбараа абтаха. Уһанай шубуу барихада таарамжатай, ургамал тэжээлээр элбэг нуурнууд эндэ олон. Гадна 100 эхэ туулай абтаха. Эдэнэй байха байра барихын тула барилгын бригадаһаа 4 хүн табигдаа. Ниитын малые үбһэ, тэжээлээр дүүрэн хангахын тула ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ эхилээ. 50 гектарта кукуруза тарижа, гектар бүриһөө адагынь 270 центнерһээ бага бэшэ ногоон тэжээл абаха зорилготой. Тиихын тула 4 хүнһөө бүридэһэн нэгэ звено эмхидхэгдээ. Звеное даагшаар колхозой агроном нүхэр Дондоков, трактористаар нүхэр Эрдынеев томилогдоо. Мүнөө тэдэнэр «Беларусь» трактораар кукурузынгаа газарай гектар бүридэ 30 тонно шэбхэ зөөжэ гаргаха гэжэ шиидээд, тэрэ хүдэлмэреэ эхилэнхэй. Звеногойхид шэбхэ шэрэхэһээ гадна, газар дээрээ саһа тогтооно, үнэһэ суглуулна. 25 гектар газарынь уһалагдаха юм.

Байгша ондо сабшалангай газарые уһалха гэжэ эртээнһээ бэлдэнэ. Чесана болон Хүнды горхонуудые хаажа, ехэхэн талмай уһалха зорилготой юм. Энэ хаалтануудай барилгада комсомолшууд болон колхозой залуушуул эдэбхитэйгээр хабаадаха гэжэ шиидээ. Эдэ бүхы уялгануудаа дүүргээд байхадаа, һү, мяха, нооһоной нилээд ехээр абтахань лабтай.

Б. Доржиев.

★★

Баргажанай аймагай «Гигант» колхозой зуһаландахи үнеэдэй фермынхид коммунистическэ ажалай фермэ гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ байна. Энэ фермын һаалишад үдэр бүри 8 литр һү һаахаяа оролдоно. **Зураг дээрэ:** колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Лысков тэндэхи һаалишадтай КПСС-эй XXI съездын шиидхэбэринүүд тухай хөөрэлдэжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө

Автомашинануудые түргөөр заһабарилха тушаа үнэтэй сэнтэй дурадхалнуудые оруулжа, ажалай бүтээсые дээшэлүүлдэг уралан нарижуулагшад Илькын заводто нилээд олон юм. Тэдэнэр партиин XXI съездын хараалһан асари ехэ түсэбүүдые дүүргэхын зорилгоор улам эршэ хүсэтэйгээр ажаллажа оробо. Эндэхи уралан нарижуулагшадай үнгэрэгшэ жэлдэ оруулһан 25 дурадхалынь шалган харагдажа, диилэнхинь үйлэдбэридэ хэрэглэгдэнэ.

Заводой уралан нарижуулагшадай бюрогой секретарь П. Александров хүнүүдэй оруулһан дурадхалнуудые наринаар шалган харалсаха зуураа, өөрөөшье нилээд олон дурадхал оруулалсана. Нүхэр Александровай дурадхалнуудые үйлэдбэридэ хэрэглэһэнэй ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ 25 мянган түхэригэй мүнгэн зөөри арьбалагдаа. Хүдэлмэришэд Николай Меринов, слесарь Сергей Ужакин, кузнечнэ цехын мастер Степан Степанов, технолог Геннадий Казанцев болон бусад заводойнгоо уралан нарижуулагшадай хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсан, ажалай бүтээсые дээшэлүүлэлсэжэ, хүдэлмэришэдэй ажалые хүнгэдхэлсэнэ.

Уралан нарижуулгын бюрогой ажалые заводой главна инженер И. Сизых шадамар бэрхээр хүтэлбэрилдэг юм. Бюрогой гэшүүд предприятиин уралан нарижуулагшадай хэхэ ажалай түсэб зохёодог, дурадхалнуудай орон сасуунь заседани дээрэ зүбшэн хэлсэдэг болонхой. Бюрогой заседаниин протоколнууд заводой харша соо эли газарта үлгэгдэдэг. Дурадхалнуудаа баталуулжа, үйлэдбэридэ хэрэглүүлһэн уралан нарижуулагшад мүнгэн шанда хүртэдэг юм.

Заводой уралан нарижуулагшад «Уралан нарижуулагша» гэһэн гаршагтай ханын газетэ гаргаха гэжэ шиидэбэ.

— Үнэтэ дурадхалнуудые шадаалһаа олоор оруулжа, заводойнгоо ажалай бүтээсые түргөөр дээшэлүүлхын тула бүхы арга боломжоёо хэрэглэхэбди,—гэжэ уралан нарижуулгын бюрогой секретарь нүхэр П. Александров хөөрэнэ.

С. Тюлюкин.

Шэнэ уялга абаба

Аймагай, нютагай болон ой модоной промышленна предприятинуудай түрүүшүүлэй, мүн шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн Хоридо һаяхан болобо.

КПСС-эй ээлжээтэбэшэ XXI съездын шиидхэбэринүүдтэй дашарамдуулан аймагай промышленна предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй зорилгонууд тухай элидхэл партиин айкомой секретарь нүхэр Афанасьев хэбэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съездын шиидхэбэринүүд тушаа элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр тогтожо, партиин съездын хараалһан асари ехэ түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө манай орон дотор дэлгэржэ байһан бүгэдэ арадай мүрысөөнэй ехэ удхашанартай байһаниие тэмдэглэбэ.

— Бүгэдэ арадай энэ тэмсэлдэ манай аймагайшье ажалшад өөһэдынгөө хубитые оруулха байха,—гэжэ зүблөөндэ хабаадагшад нэгэн дуугаар мэдүүлбэ. Аймагай промышленна предприятинуудта бии байгаа арга боломжонуудаа тооложо үзөөд, суглаанда хабаадагшад промышленна продукци гаргаха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид декабриин 27-до дүүргэхэ гэһэн уялга абаба.

Ц. Цыренов.

Сталиногорскын химкомбинадта Ажалай Улаан Тугай орден барюулагдаба

СТАЛИНОГОРСК (Тульска область), февралиин 18. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. С. Хрущев Сталиногорскын химическэ комбинадта Ажалай Улаан Тугай орден барюулхын тулада мүнөөдэр эндэ ерээ.

Н. С. Хрущевые городой, мүн химическэ комбинадай ажалшадай түлөөлэгшэд халуунаар угтаба. Үхибүүдэй байшанда хүмүүжүүлэгдэжэ байһан пионернүүд нүхэр Хрущевто сэсэгүүдые барюулһан байна.

Комбинадай директор С. В. Садовский предприятиингаа хүдэлмэри, саашанхи хүгжэлтэ тухай нүхэр Н. С. Хрущевто хөөрэжэ үгөө.

Үнинэй хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүдтэй, мүн коммунистическэ ажалай коллективэй нэрэ зэргын түлөө тэмсэжэ байһан В. А. Леднев болон М. Ф. Паньковой бригадануудай гэшүүдтэй нүхэр Н. С. Хрущев хөөрэлдэбэ. Хүдэлмэришэдэй ажал хүдэлмэри, ажабайдал тухай Н. С. Хрущев һонирхоо. Удаань Н. С. Хрущев комбинадай цехүүд соогуур ябажа хараба.

Энэ комбинадта ехэ митинг боложо, нүхэр Н. С. Хрущев үгэ хэлээ. Сугларагшад тэрэниие халуунаар угтаһан байна.

Сталиногорскын химкомбинадта Ажалай Улаан Тугай орден барюулгада зорюулагдаһан баярай суглаан химигүүдэй Культурын ордон соо үдын хойно болобо.

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй болон Министрнүүдэй Соведэй даалгабаряар нүхэр Н. С. Хрущев Ажалай Улаан Тугай орден барюулаа. Тэрэниие комбинадай хүтэлбэрилэгшэд хүлеэн абаба. Дээдэ хайрада хүртэһэнтэйнь дашарамдуулан Сталиногорскын химигүүд, барилгашад болон хабсаргагшадай коллективые амаршалаад, Н. С. Хрущев саашадаа шэнэ амжалта туйлаха байһандатнай найданаб гэжэ мэдүүлээ.

Комбинадай коллективэй зүгһөө комбинадай директор С. В. Садовский, аппаратчица А. В. Колокольникова, мастер Н. А. Киселев үгэ хэлэжэ, химигүүдэй ажалые үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө Коммунистическэ партида, Советскэ правительствода үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэһэн байна.

Ерэхэ долоон жэлдэ химическэ промышленностиие хүгжөөхэ зорилгонууд тухай нүхэр Н. С. Хрущев суглаан дээрэ үгэ хэлээ. Нүхэр Хрущевой хэлэһэн үгые суглараг шад ехэ анхаралтайгаар шагнаа, нэгэнтэ бэшэ альга ташаа. Удаань Н. С. Хрущев комбинадай олон хүдэлмэрилэгшэдтэ правительственна хайра барюулаа.

Д. С. Полянский һунгагшадтай уулзаба

ЧЕЛЯБИНСК, февралиин 18. (ТАСС). Челябинскын һунгуулиин советскэ округой олон түмэн ажалшад түмэр замай станциин вагонно депогой ууҗам ехэ корпус соо энэ үглөөгүүр суглараа. России Федерациин Верховно Соведэй депутадта өөһэдынгөө дэбжүүлһэн кандидат, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүндэ кандидат, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Д. С. Полянскитай тэдэнэр уулзаа.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадууд

Н. М. Зубрилин, барилгын 1-дэхи трестын арматурщигуудай бригадир.

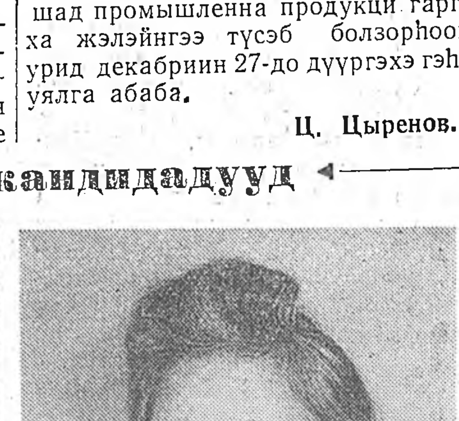
В. Г. Глуздовский, сэрэгэй Забайкальска округой штабай начальник.

Р. А. Сахьянов, ажалшадай депутадуудай Бичурын аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

П. Н. Иванов, КПСС-эй Түнхэнэй айкомой нэгэдэхи секретарь.

Л. Я. Егорова, Бурядай АССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ.

В. И. Шевченко, Профсоюзуудай областной соведэй түрүүлэгшэ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Парторганизациин үүргэ дээшэлээ

КПСС-эй Центральна Комитедэй 1953 оной сентябриин Пленумэй тогтоол бэелүүлэн, манай колхоз hy haалгаа нэгэ бага дээшэлүүлэбэшье, 1957 он болотор аймаг соогоо гээгдэнги ажахы гэжэ тоологдодог байhан юм.

Яахадаа гээгдэнэбибди, бусадhаа юугээрээ дутанабибди, хайшан гэжэ гээгдэлhээ гараха арга бииб?—гэжэ манай коммунистнууд партийна суглаануудта дээрээ, бюрогой заседани дээрээ хэдэ дахин хэлсэжэ, тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые хараалhан, малайнгаа ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхэ шиидхэбэри баталан абаhан байна.

Тэрэ шиидхэбэринүүдэй үндэhөөр манай колхоз, нэн түрүүн, малдаа элбэг ехэ тэжээл, хоол бэлэдхэхые зорилго табижа, кукуруза, наран сэсэг ехээр таридаг болоо. Тингэжэ үнгэрhэн жэлдэ үнеэн бүридөө 5,8 тонно шэмэ сэхтэй силос дараhан байнабди. Мүн hаалиин гүүртэнүүдэй дэргэдэ 35—40 гектар ногоон тэжээлэй тарилга хэжэ, зунай сагта үнеэдэ тэрээн дээгүүрөө бэлшээдэг болообди.

Гадна үбэлэй үедэ hаамхай үнеэдээ бүлеэн уhаар уhалдаг болообди. Иигэжэ hy haалгые дээшэлүүлээбди. Энэ туйлалта малшад, hаалишадай ажал хүдэлмэриhөө, тэдэнэй оролдосоhоо болоhон байна бшуу. Партийна эхин организаци hаалишадаар, адуулагшадаар залуу, оролдосотой колхозниигуудые табихын тула анхаралаа ехээр хандуулдаг. Мүнөө 25 hаалишадай-най 12-ынь комсомолой гэшүүд юм. Бухыдөө hаалин 4 гүүртэ дээрэ 18 комсомолшууд хүдэлнэ.

hаалиин гүүртэнүүдэй болон hаалишадай хоорондо социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдэнхэй. Мүрысөөнэй дүн hара бүри шалгагдан гаргагдажа, hаалишадай суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг байна. hаалиин гүүртэ бүхэндэ улаан туг-хан бии болгогдоод, тэдэнэй hара соо эгээн ехэ hy haahaн, тугалнуудаа тобир hайн байлгаhан hаалишадаа барюулдаг байнабди. Гадна, hаалишадай хоорондохи мүрысөөнэй дүнгүүдые ханын газетэнүүдтэ толилдог, тунхагладаг гээшэбди. Мүн hаалишадта hарын дүүрэhэнэй hүүлээр шан үгтэдэг байна.

Колхозой партийна эхин организациин агитколлектив малшадай дунда саг үргэлжэ ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулдаг болонхой. Колхозой зоотехник Комарь, бухгалтер Исвский, эхин hургуулиин багша Мункуев, комплексно бригадын бригадир Шарапов, колхозой түрүүлэгшэ Кавелин болон бусад агитаторнууд өөhэдтөө даалгагдаhан участок дээрэ малшадай дунда ойлгосотой, hонирхолтой хөөрэлдөө хэдэг, колхозойнгоо урда табигдаhан зорилгые, гүрэн дотор боложо байhан hониннуудые хэлэжэ үгэдэг hайн агитаторнууд юм.

Энэ мэтын олон хэмжээнүүдые бэелүүлжэ, колхознай hy haалгаар аймаг соогоо түрүүшын зэргэдэ гараа, 1953 ондо үнеэн бүриhөө оройдоо 321 литр hy haадаг байhанаа, 1957 ондо 1322 литр, 1958 ондо 1621 литр haahaн байнабди. hy haалга 1953 онойхитой сасуулхада 4 дахин ехэ болоо.

Зарим hаалишад бүришье hайн амжалта туйлаhан байна. Жэшээлхэдэ, нэгэдэхи гүүртын hаалишад 1958 ондо үнеэн бүриhөө 1800 литр hy haагаа. hаалишад Мария Якимова—1943, Надежда Хохолова—1877, Анастасия Гладышева—1809, Мария Кедровская—1798, Анна Григорьева—1700, Жигмыт Батова 1690 литр hy үнеэн бүриhөө haажа, аймаг соогоо түрүү hаалишадай тоодо ороо.

Манай бүхы колхозниигууд болон малшад КПСС-эй ээлжээтэбэшэ XXI съездын хүндэлэлдэ ехэ уялгануудые абажа, эршэмтэйгээр хүдэлжэ байна. Хоёрдохи гүүртын hаалишад 1959 ондо үнеэн бүриhөө 2000 литр hy haажа, коммунистическэ ажалай бригада гэжэ нэрлүүлхэбди гэhэн уялга абаба. Тэрэшэлэн иимэ уялгануудые бусадшье гүүртэнүүдэй hаалишад бүгэдөөрөө абажа, hайнаар дүүргэжэ байна.

А. Калмынин, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь.

Зэдэ.

Коммунистын оролдосотой ажал

Нэгэтэ үглөөгүүр Улан-Удэдэ баригдажа байhан 48 квартиратай шэнэ байшанда дүтэлэн ерэхэдэ, барилгашад бүри эртэ ажалдаа гаранхай байба.

Харахада барилгын талмай дээрэ хүдэр шамбай бэетэй хүбүүд, басагад хирпиисэ асараад, түргэнөөр бодожо байhан хана өөдэ оньhожоруулагдаhан харгыгаар эльгээнэ.

Тэдэнэй эбтэй эстэйгээр эмхидхэгдэhэн хүдэлмэри хаража байхада, залуу барилгашадай бригадир хэн гээшэб—гэhэн асуудал бии болоно.

Уданшьегүй бригадир А. Х. Хаматгалимовые бэдэрэн олобобди. Тэрэ 30-аад наhанай, дунда зэргын, шамбай хүдэр бэетэй, үнэхөөрөөл барилгашан гэжэ hанахаар.

Нүхэр А. Х. Хаматгалимов барилгашанаар арба гаран жэлдэ ажаллаха зуураа, барилгашадай бригадые 1956 онhоо хойшо хүтэлбэрилнэ. Анхан түрүүн 1950 ондо барилгын талмайда ерэхэдээ, мэргэжэлшьегүй, миил элдэб хүдэлмэри хэлсэдэг байhан юм. Ажал хүдэлмэридөө оролдосотойгоор хандажа, уданшьегүй бригадираар томилогдоhон байна. Нүхэр Хаматгалимов барилгашан болоhонhоо хойшо барилгын хүдэлмэриин ехэхэн дүй дүршэлтэй боложо, хэдэн арбаад залуу хүдэлмэришэдтэ барилгын нюусые тайлбарилан туhалалсана.

— Барилгашан нэрэдээ баяртайб. Юундэб гэхэдэ, үдэр бүриингөө ажалай үрэ дүн элитээр харанаб, теэд ажалшадта hаруул hайхан гэр байшан бариха гээшэ хүндэтэй, харюусалгатай хэрэг ха юм,—гэжэ коммунист нүхэр А. Х. Хаматгалимов ажалаараа омогорхон хөөрэнэ.

Хаматгалимовай хүтэлбэрилдэг бригадада хамта 22 хүн ажаллана. Тэдэнэй 16-ниинь залуу, нэгэ үе наhанай басагад юм.

Тус бригадынхид КПСС-эй ээлжээтэбэшэ XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, коммунистическэ ёhoор ажаллаха, ажаhууха, эрдэмээ дээшэлүүлхэ зорилго табинхай. Бригадынхидай 12-рынь дунда hургуули дүүргээ. Мүнөө 17 хүн техникум болон бусад hургуулинуудта hуража, эрдэмээ үргэлжэлүүлнэ.

Эдиршүүлэйнгээ эршэ хүсэндэ баярлан бригадир Хаматгалимов «Зуу дахин шагнанхаар, нэгэ дахин хараба дээрэ»—гэhэн хитад оньhон үгэ бии гэгшэ, тиимэ дээрэhээ бүтээдэг ажалыемнай hайнаар харахадатнай болохо гэнэ.

Теэд хайшан гэжэ, ямар аргаар эбтэй, эетэй барилгын бригада эмхидхэгдээб—гэжэ нүхэр Хаматгалимовhаа асуухада.—Нэн түрүүн ажал хүдэлмэриин hайн журам тогтоогоо hэмди. Тиигээд барилгын шанарые хододоо хинажа, алибаа орёо асуудалнуудай гарахада үйлэдбэриингөө зүблөөн дээрэ хэлсэдэг заншалтай болообди. Мүн залуу барилгашадтаа саг үргэлжэ туhалалсадаг байнабди. Тиигэжэ олон залуушуулнай, жэшээлхэдэ, Надежда Перкина, Виктор Петров, Галина Семенова; Люся Пенигина, Альбина Ячменева гэгшэд түрүүшүүлэй зэргэдэ гаража, КПСС-эй ээлжээтэбэшэ XXI съездын баталhан долоон жэлэй түсэбые саг болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Мүнөө тус бригадынхид бултадаа модошо дархан гү, али штукатурщик гэhэн хоёрдохи мэргэжэлтэй болохо зорилго урдаа табинхай.

Теэд тэдэнэй ажал хүдэлмэриин амжалта миил өөрөө ерэнэ бэшэ. Хэнэйшье мэдэхээр, барилгын ажалда элдэбын бэрхэшээлнүүд дайралдадаг, заримдаа барилгын материал дуталдадаг гээшэ. Эдэ бүгэдые бригадир нүхэр Хаматгалимов саг болзортонь шиидхэнэ.

Юрын коммунист А. Х. Хаматгалимовай бригадынхид барижа эхилhэн 48 квартиратай байшангаа энэ жэлдэ барижа дүүргээд. ашаглалгада үгэхэ зорилгоёо нэрэтэй солотойгоор дүүргэхээр бэлэн.

С. Коновалов.

Аймагай агитпунктнууд дээгүүр

Кяхтын аймагай ажалшад РСФСР-эй, Бурядай АССР-эй Верховно Соведүүдтэ, нютагай Соведүүдтэ hунгаха hунгуулинуудта эдэбхитэйгээр бэлдэжэ байна.

Агитпунктнуудта эдэ үдэрнүүдтэ хүн зон олон, саг сагтаа hонирхолтой лекци, хөөрэлдөөн эмхидхэгдэнэ. Ажалшадай дунда ябуулагдажа байhан ойлгууламжын хүдэлмэри бүри шангалха зорилготойгоор партиин айком аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудтай хамтаржа, агитпунктнуудые даагшанарые Усть-Кяхта, Усть-Киран гэжэ нютагуудта суглуулжа, тусгаар семинар үнгэргөө. Энэ семинарта мүн зарим ойро дүтын колхозуудай партийна эхин организациин секретарьнар хабаадалсаа. Семинарай болохын урда тээ агитпунктнуудые даагшанарта, партийна эхин организациин секретарьнарта тусгаар түсэб эльгээгдэhэн байгаа. Тиимэ дээрэhээ семинарта хабаадагшад ямар асуудалнуудай зүбшэн хэлсэгдэхэ байhаниие эртээнhээ мэдэжэ, тэндэ эдэбхитэйгээр хабаадаха аргатай болоhон байгаа. Жэшээнь, Усть-Киранда болоhон семинар дээрэ Ехэ Нугын, Усть-Киранай агитпунктнуудые даагшанар нүхэд Ошоров, Гусева гэгшэд ажал хүдэлмэри тухайгаа hонирхолтой элидхэлнүүдые хэhэн байна.

Мүн тус семинарта хабаадагшадта хонишодой дунда ябуулагдажа байhан политическэ хүдэлмэри тухай Кяхтын хониной совхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Эрдынеев дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ үгөө.

Мүнөө аймагай колхоз, предприяти, эмхи зургаануудаар хэдэн олон агитаторнууд советскэ hунгуулиин системэ, советскэ Конституци, ажалшадай ажал хэхэ, амарха, hураха эрхэ тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Жэшээнь, ганса Усть-Киранай агитпунктын (даагшань нүхэр Гусева) хүдэлмэридэ 20 агитаторнууд хабаадалсана.

Гэбэшье зарим агитпунктнууд хүдэлмэреэ удаан саг соо эхилээгүй байhан юм. Кяхта городой Набережна агитпунктые даагша нүхэр Раднаев, Усть-Кяхтын агитпунктые даагша нүхэр Гвоздев гэгшэдэй тус даабаридаа хайша хэрэгээр хандажа байhаниие КПСС-эй айком саг болзортонь элирүүлээд, тэдэнэй хүдэлмэри саашаданъ эрид hайжаруулха тушаа хэмжээ абаhан байна.

Н. Павлов,
КПСС-эй Кяхтын айкомой пропаганда, агитациин таhагые даагша.

Нэгэ агитпункт соо

Улан-Удэ городой Железнодорожно районой паровозно депогой улаан буланда бии болгогдоhон № 3 агитпунктда хүн зон хэзээ бүхэндэ олон байдаг.

Эндэ хододоо дулаан, сэбэр сэнгэлиг байдаг юм. Гадна шэнэ hайхан мебельнүүд, стол дээрэнь газетэ, журналнууд олон бии.

Агитпунктын хүдэлмэриин түсэбэй ёhoор лекци, элидхэл, хөөрэлдөөн hунгагшадай дунда хододоо болодог. hая республикынгаа саашанхи хүгжэлтэ тухай КПСС-эй обкомой промышленна таhагые даагша нүхэр Продайводагай лекциие hунгагшад ехэ hонирхолтойгоор дуулаа.

Агитпунктда вечернүүд, концертнүүд ходо болодог. Эндэ окружной комиссиин гэшүүд, агитаторнууд саг үргэлжэ дежурлажа hунгагшадай элдэб олон hонирхолтой асуудалнуудта харюу үгэнэ.

Февраль hарын туршада агитпунктда hунгагшадай дунда олон янзын hонирхолтой хүдэлмэри ябуулагдажа байна.

А. Егоров.

Ангуушан—арадай кандидат

Революциин урда тээ оротон хүнүүд ан гүрөөл агнажа амидардаг байгаа. Арhан сумаануud соо хүнэhэ хоолоо хээд, үйhөөр бүтээhэн үлгы мэтэ гэхэ гү, али онгосо шэнги гэхэ гү—амhарта соо үхибүүдээ hуулгажа, орын нюрган дээгүүр бүгтэрүүлэн тэгнээд, адха шэрэнгитэй газараар аяншалдаг hэн. Ан гүрөөл олонтой газарта ерэжэ, урсаяа бодхоогоод, эрэшүүлынь агнахаяа гарадаг, эхэнэрнүүдынь эдеэ хоолоо бэлдэдэг, ангай арhа элдэдэг байhан юм. Хүйтэн, утаа уняараар дүүрэhэн урсанууд соо байhанhaa, багашуулынь хүйтэ абажа үбдэдэг, үхэдэгшье байгаа. Оротон хүнэй үхибүүн арбаад наhатай болоходоо агнуурида гаралсадаг, үгышье hаа — баяшуулай оро адуулалсадаг бэлэй. Эгээл иимэ байдалда Анна Семеновна Догончина түрэhэн байна.

—1917 ондо түрэhэн хүм. Манай Баунтын тайга руу Зүблэлтэ засаг гансата хүрэжэ ерэhэн бэшэ юм. Хорёод оной үеэр аралжаа наймаашад, хүниие хүлhөөр хүдэлгэдэг хүнүүд тайгада шэбээлhээр лэ байгаа. Тэдэнэр үнэгүй химдаар ангай арhа, алта агсажа абадаг hэн. Бэлэхэнээр олзо олохын хойноhоо оролдодог зайгуулнууд алта малтаашадые гү, али ангуушадые ойн оёорто отожо аладаг, олоhон олзыень эзэмдэдэг ушар нэгэнтэ бэшэ тохёолдодог бэлэй. Тэрэ мэтын аюулhаа ами наhаяа абархын тулада оротон ангуушад, алта малтагшад ой тайгын гүн руу холодон ошодог hэн,—гэжэ Анна Семеновна хөөрэнэ.

Баунтын тайгаархи алтанай приискнүүд гүрэнэй мэдэлдэ орожо, агнууриин колхозууд, олзоборилгын ажахынуудай эмхидхэгдэхэдэ, Анна Семеновна Догончина тэдэнэй нэгэндэ агналсажа эхилээ hэн.

Үгытэй ангуушанай бүлэдэ түрөөд, ан арьяатанай ябуултадаг, байрладаг газарые бага наhанhaa мэдэхэ болоhон туладаа Анна анханhaa мэргэнээр буудадаг байжа, магтуулдаг болоо hэн. Эхин hургуули дүүргэhэнэй удаа агнууриин ажалда хаба шадалаа, онол шадабаряа зорюулаа hэн. 16 наhатайдаа олзоборилгын ажахын ангуушан болоhон юм.

1939 ондо Анна Догончина «Заветы Ленина» колхозой гэшүүн болоод, ажалша бэрхэ колхозниигуудтай хамта хүдэлжэ, агнууриингаа онол мэргэжэлые улам дээшэлүүлhэн, артелиин түрүүшүүлэй нэгэн гэлсүүлhэн байгаа.

Анна Семеновна ой тайгын оёор руу хахад жэлээр агнахаяа гарадаг... Гүнзэгы саhа махажа, нохойнгоо абяагаар дахан агнажа шадаха, ядахые үзэhөөр олзын үүдэ нээhэн, агнууриин амта таниhан байха. Анна Семеновна үдэшэлэн гэртээ ерээд, алаhан ангуудайнгаа арhые нилээд орой болотор үбшэдэг, үглөөдэрынь агнахаяа дахин гарадаг... Иигэжэл ангууша Аннын үдэр хоног үнгэржэл байдаг.

Агнажа эхилhэнhээ хойшо Анна Семеновна Догончина хэдэ мянган хэрмэ, хэдэн зуугаад булга, үен, hолонго, шэлүүhэ бариhан байха. 1957—1958 оной агнууриин сезон соо Анна Семеновна түсэбөө 144 процент, 1958—1959 оной сезоной түсэб энэ жэлэй эхиндэ аяар 111 процент дүүргээ.

Ангууша Анна Семеновна Догончинагай баатарлиг ажалые түрэл колхозойхидынь үндэрөөр сэгнэдэг. КПСС-эй айкомой болон аймгүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамотаар хэдэ дахин шагнагдаhан, аймагай Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэhэн, Центросоюзай правлениhээ «Агнууриин ажахын отличник» гэhэн значогоор, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаhан юм.

Анна Семеновна Догончина—дару зантай, ажалдаа абьяастай нүхэр. Колхозой правлениин эльгээhэн ажал дээрэ эрхим жэшээ харуулдаг, агнууриин баян дүй дүршэлөө залуушуулда дамжуулан үгэдэг. Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадые дэбжүүлгын болоходо, нютагайнь хүн зон, «Путь к коммунизму» гэжэ колхозой гэшүүд, эд хэрэглэгшэдэй бүлгэмэй хүдэлмэришэд болон алба хаагшад суута ангуушан Анна Семеновна Догончинае hунгуулиин № 40 Багдаринай округhоо Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлhэн байна. Тэдэ коллективүүдэй кандидат Анна Семеновна Догончинада бүгэдөөрэн дуугаа үгэхэбди гэжэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд, Федоровско, Малойско приискнүүдэй, Арекитканска ашагта малтамал бэдэрдэг партиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, алба хаагшад мэдүүлээ.

П. Казаринов,
этигэмжэтэ нюур.

Уулзалгын суглаан болоо

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта hунгуулиин № 747 Кяхтын округhоо кандидат Зэдын комбинадай буровой станогой суута машинист Василий Григорьевич Шульгинтай Кяхта городойхид hаяхан уулзаба.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд этигэмжэтэ нюур нүхэр Елистратова, Кяхтын гуталай фабрикын хүдэлмэришэн Петрова, аймагай библиотекые даагша Петухова, горкомхозые даагша Мартынычев болон бусад коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэлэй эрхим кандидат Василий Григорьевич Шульгинай түлөө дуугаа үгэхөөр бэлэн байhанаа мэдүүлбэд.

hүүлээрнь депутадта кандидат нүхэр В. Г. Шульгин үгэ хэлэжэ, кандидадаар дэбжүүлhэнэйнь түлөө hунгагшадта халуун баяр баясхалан хүргөө.

Барханай баян колхо

Карл Марксын нэрэмжэтэ аймаг соогоо түрүү колхо нэгэн юм. Энэ колхозой олзо жэлhээ жэлдэ улам ехэ үнгэрэгшэ жэлдэ 6 милл үлүү болоо. Колхозниигууд та үдэр бүридэ 7 түхэриг 50 хубаагаа. Артелиин бүхы ол ходой хахадынь шахуу хонин ажалhаа ороо.

Тиимэhээ энэ гол hалба тус колхозойхид онсо анха хандуулна. Коммунист болон сомолшуудые тэндэ хүдэлхэ гээhэн байна. Мүнөө хонидой толгой 25 мянга шахуу бол Хонин бүриhөө дунда зэргээр лограмм үгтэрэ нарин, нар ноohон абтана. Нэгэшье хон раар хайшалагдахаа болёо.

Хонин ажал дээрэ түрү жэлhээ жэлдэ олошоро. Т нэгэн Эринжэд Надмитова бо Нёдондо энэ малшан 1100 хониной тус бүриhөө 5 кило 720 грамм ноohо хайшалжа, соогоо түрүү hуури эзэлhэн ю

Ойрын жэлнүүдтэ хонидо тоо толгойе бүри олошоруу зорилгоор эндэхи колхозн мүнөө жэлдэ 100 хонин бүр 130 хурьга абаха гэжэ шиид Эндэхи малшад абаhан уял даа амжалтатайгаар дүүргэхэ лада хонидойнгоо харууhалга лүүлгэ hайжаруулхын, абаhа лынь гарза хоролтогүйгөөр жүүлхын, хурьгалhан хонидые саггань ороондо оруулхын түлөө шангаар тэмсэнэ. Колхозой отарануудта декабриин эхинhэ ёр мянга шахуу хурьган аба бүрин бүтэнөөр түлжүүлэ байна. Хонидто үбhэ, зэлёнко хэhээ гадна, таряа талханай дабhа үгэдэг юм. Хонид хоёр дахин уhалагдана.

Артелиин хонишодhоо тэд hаалишадшье ехээр гээгдэн hy haалгаар энэ колхоз соогоо түрүү зэргэдэ ябана. Н до энэ колхозой hаалишад бүриhөө дунда зэргээр 1215 hy haагаа.

Үбhэ хуряалгын үедэ арт гэшүүд hайнаар хүдэлжэ, колх үнеэн бүридэ 12 центнер үбhэ, б но силос бэлдээд, hаагдан ба литр бүридэ 300 грамм таряа ханай зүйл үгэжэ, малай нилээд ехэ болгоо. Байгша колхозой hаалишад үнеэн бүр 1500 литр hy haаха уялга аба эрид зоригтойгоор ажаллажа над.

Колхозой үүлтэртэ үнеэдэй мын түрүү hаалишад Гармаева 1672 литр, Ц. Раднаева—1770 л үнеэн бүриhөө hаанхай. Эдэнэй даhаа колхозой эгээ залуу hаа шан Люся Санданова үнеэн бүр 1790 литр hy haажа, колхоз соо түрүү hуури эзэлэнхэй.

Хэрбээ урдань тугалаа фермэ рээ баридаг байбал, мүнөө туга гүүртэ амьяраа байгуулагдан Фермэ дээрэ үнеэдээ бүлеэн уhа уhалдаг. hаалишадай ажалые х гэдхэхын тула силос гаргаха дэлмэри оньhожоруулагдана.

Ингэжэ баатар ехэ хүдэлмэри охин Бархан үндэр уулын хорм до улам хүсэтэйгөөр бурьялна.

К. Бадмае

Хүндэтэй хүнүүдэй нэгэн

Эгэтын Адагай баяшуулда хүдэлжэ, нуга тужаар ан агнажа, үл хоол залгадаг, үдэр сагые үнгэргэдэг байhан үгытэй Дамдинай 54 наhан дээрэ, 1889 оной февраль hарын тэнгээр шарахан хүбүүн түрэжэ, харахан гэр соонь баяр асаран, нара ногоо татуулаа hэн ха.

Эсэгэнь заахан Бадмаяа дахуулаад, баядта hургааг отолжо, үбhэ сабшажа ябахадаа, ажал хүдэлмэриин дүршэлтэй танилсуулдаг, үльгэр таабари хэлэжэ hонирхуулдаг, захяа заабари хэлэдэг hэн ха. «Хүбүүн, юртэмсын байдал гээшэ шэрүүн юм. Хүлөө шанга гэшхээд, ажал хэhэн хүн амидардаг даа. Гараа hула табижа, толгойгоо hанжуулаал hаа, өөдэлхэ гээшэ бэрхэтэй...» гэдэг байба. Бадма хүбүүнэйнгээ арбаад наhатай байхада эсэгэнь модон самбар хэжэ үгөөд, монгол ном заажа, үзэгтэ оруулhан юм. Тэрэ үеын хүндэ байдал бишыхан Бадмые эсэгэhээнь холодхон, мүлжэлгэ дарлалта тээшэ түлхеэ hэн гэхэ. Нютагай баядта хони адуулжа эхилээд, саашадаа жэл жэллэжэ, Тайлуудай сэлеэндэ hуудаг наймаашанай хара зараса болоhон байгаа.

Бадма Дамдинович Дамдинов хүн түрэhэн зол жаргалаа Совет засагай тогтоходо одоол олоhон юм. Улаантан ерэжэ, Совет засаг тогтооходонь, үгытэйшүүлэй комитедэй түрүүлэгшээр хүдэлөө. Совет засаг бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадажа ябахадаа: «Хүлөө шангаар гэшхээд, зон нүхэдэйнгөө жиирээр ябаха хэрэгтэй» гэжэ эсэгынгээ заадагые hаналжа, зоригтой болон урагшаа зүдхөө: 1931 ондо Коммунистическэ партиин гэшүүн болоhон юм. Коммунист Бадма Дамдинов нюдаргашуулые усадхаха, колхоз эмхидхэхэ үеэр Коммунис партиингаа хараа шугамые хазагайруулангүй, нангинаар сахижа, сэхэ сэбэрээр туйлажа гараа.

Колхозуудые байгуулха, бэхижүүлхэ, соёл гэгээрэл дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ урагшаа hанаатай Бадма Дамдиновичын дүүргэhэн үүргэ ехэ. hүүлэй хорёод жэлэй туршада Үльдэргын сомоной түрүүлэгшээр үргэлжэ хүдэлөө. Энэ сомон 25 мянга гаран малтай, үнгэрэгшэ 1958 он соо 8 миллион шахуу түхэригэй олзо оруулhан «Коммунизм» «Победа» хоёр томо колхозуудаараа суурхадаг юм. Түрүү суута ажалшад, мэргэжэлтэн тэндэ олошороо. Үльдэргын сомонойхид гүрэндэ мяха, тоho, ноohо тушааха, худалдаха түсэбөө ходо болзорhоонь урид, үлүүлэн дүүргэдэг заншалтай.

Бадма Дамдиновичын ударидажа байгаа сомоной Совет хүн зоной культурна эрилтэдэ онсо анхарал хандуулдаг юм. Колхозуудынь уужам hаруул клубуудтай, номоор баян библиотекэнүүдтэй, 7 жэлэй hургуулинуудтай, больницануудтай. Колхоз бүхэндэнь олон шэнэ гэр байранууд аржын бодожо, нютагайнгаа шарайе үндэhөөрнь хубилгана. «Коммунизм» колхоз соёлой добтолгоор hайн жэшээ харуулжа, аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй, КПСС-эй айкомой дамжуулгын Улаан туг бүхөөр баряад байнхай. Бадма Дамдинович Сомон Зүблэлэйнгөө хүдэлмэри жэшээтэ hайнаар ябуулдаг. Советскэ Конституциие хүтэлбэри б гожо, хуули ёho н наар сахидаг.

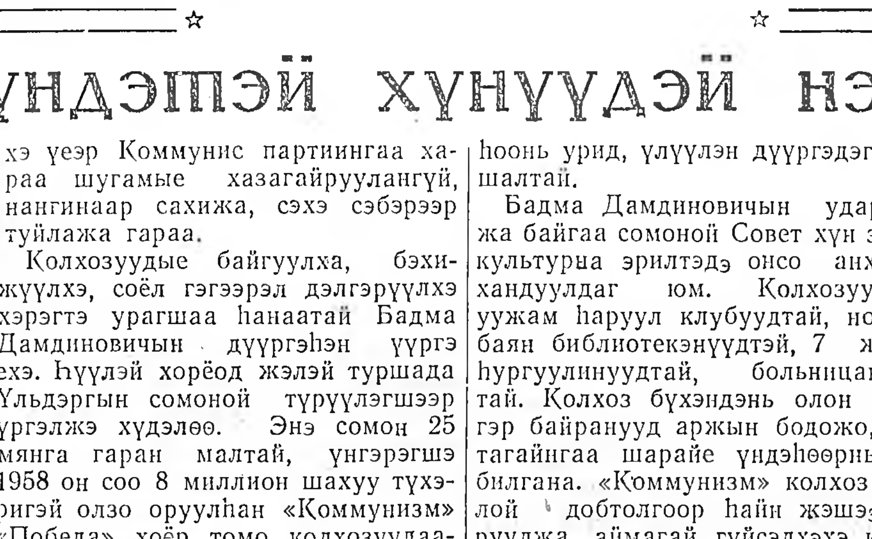
Нүхэр Дамдинов 1936 онhоо шо хододоо аймагай Советдэй де тат ябажа, олониитэдэ алба болоhон үүргэеэ үнэн сэхээр дүү нэ. Арадай найдабари, эрилтые ры дүүргэхэ гэжэ шармайн ор додог. Тэрээндэ хандаhан үг хүгшэдшье, залуушуулшье зох харюу, таараха туhаламжа аба

Нүхэр Б. Д. Дамдиновай үнэн хэ ажалые үндэрөөр сэгнэжэ, ветскэ правительство «1941—1 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо х гаалгын Агуухэ дайнай үедэ хэ шэн габьяата ажалай түлөө» даляар, Бурядай АССР-эй Верх но Соведэй Президиум хэдэн да Хүндэлэлэй грамотаар шагна байна.

Бадма Дамдинович 70 наhа рэбэшье, хүнгэн сарюун зан Дааhан ажал хэрэгээ урда н нягта наринаар ябуулжа үргэлж hөөр. «Та, үндэр наhатай бол Пенсидэ гараад, амарыт»—гэх «ниимэ үедэ ажал хэнгүй hууха жэ гү? Үгы! Партиингаа ээлжэ бэшэ XXI съездын баталhан 7 лэй түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ хү таяа оруулха ёhотойб. Бэе элүүр ха юм. Хүсэ шадалаараа шэ, дүршэл оролдосоороо бшуу дэг.

Бадма Дамдинович арад зон хүндэтэй, этигэлтэй хүн юм. З Үльдэргын hунгагшад нютагтаа вет засаг байгуулалсагшадай нэг Соведэй дүршэлтэй хүдэлмэри шэ Бадма Дамдинович Дамди вые аймагайнгаа, мүн сомонойн Соведүүдэй депутадта кандидад дэбжүүлээд, мартын 1-дэ бүгэд дуугаар hунгахаяа байна.

Цокто Номтое

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Б. Д. Дамдинов нютагтаа колхоз эмхидхэhэн тухайгаа залуушуулда хөөрэжэ hууна.

НҮХЭД МЕХАНИЗАТОРНУУД! Трактор, машинануудай заһабарилгые ойрын үдэрнүүдтэ, һайн шанартайгаар дүүргэе

☆ ☆ ☆

Техникэмнай тарилгада түгэс бэлэн

Түрэл партиингаа түүхэтэ XXI съездые ажалай бэлэгээр угтахын түлөө эрмэлзэн, манай Кяхтын хориной совхозой механизаторнууд элдэб машина, техникынгээ заһабарилгые түрүүшын үдэрһөө эмхитэй һайнаар ябуулжа, эрхим ажалта туйлаа. Совхозойхид байгша оной январиин 1-дэ бүхы трактор, машина, зэмсэгээ заһабарилгые түгэс бэлэн болгоод байба. Мүнөө совхоздомнай элдэб маркын, бүхэдөө 36 трактор, 46 сеялкэ, 33 комбайн болон хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ бусад машина, зэмсэг, мүн үбһэ, таряа хуряалгын машина, техникын олонхинь заһабарилгада бэлэн болонхой. Тиигэжэ трактор, машина заһабарилха жэлэйн түсэб дүрбэн һараар урид дүүргэгдэбэ.

Энэ амжалта яажа туйлагдааб гэхэдэ, совхозойхид машина, техникынгээ заһабарилгые һайн бэлэдхэлтэйгээр, хаһа сагтань эхилжэ, ажал хүдэлмэреэ түрүүшын үдэрһөө эршэмтэй шангаар ябуулаа. Намарһаа ондо намар совхозой фермэ, отарануудтэ үбһэ, таряа хуряалгада дүүрэмсээр бүхы трактор, машинануудые байра дээрэнь нарин шалгажа, ямар тракторта хэды шэнээн заһабари хэрэгтэйб, хэзээ задалжа заһахаб гэжэ уридшаа зүбөөр тодорхойлоод, тэрэнэйн үндэһөөр заһабарилгын таарамжатай зохид түсэб, график зохёожо, хэрэгтэй бүхы запасной часть, деталь захижа асаруулһан, складтаа бэлдэһэн байнабди. Тэрэшэлэн тракторай заһабарилагдаһан мотор хүдэлгэжэ туршаха стенд, түхеэрэлгэнүүд бэлэн болгогдоо юм.

Заһабарилга дээрэ хамта тусхай 12 узел эмхидхэгдээ һэн. Узел бүхэндэ олон жэлдэ таһалгаряагүй хүдэлһэн, дүй дүршэл ехэтэй механизаторнууд томилогдоһон байна. Тиихэдэ хүдөө ажахын машина, зэмсэг заһабарилгада амяараа тусхай бригаданууд хүдэлжэ эхилээ. Заһабарилгын хүдэлмэридэ бүхыдөө 32 механизаторнууд хабаадуулагдаа: Энэ үедэ механизаторнууднай малай фермэ, отарануудта үбһэ тэжээл зөөхэ, тэрэнние буйлуулха хүдэлмэридэ, орооһо тарянай үрэһэ сэбэрлэлгэдэ ажаллажа байгаа.

Мастерскойдо заһабарилгын хүдэлмэри түрүүшын үдэрһөө зүбөөр эмхидхэгдэжэ, нэгэшье һаадгүйгөөр ябуулагдаа. Бригада, узел бүхэн хоорондоо мүрысэжэ, үдэр бүриингөө даабарие эрхим шанартайгаар, үлүүлэн дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсээ. Трактор, машинын деталь, часть заһабарилгын шанарые механигууд саг үргэлжэ шалгажа, хүдэлмэриин һүүлдэ сугларжа, үнгэрһэн үдэрэй ажалай дүн гаргадаг, дутуу дундануудынь элирүүлжэ, үглөөдэр хэхэ ажалайнгаа даабарие тодорхойлдог байгаа. Энээнэй ашаар ажалдаа голодоһо гаргаха ушар сүм усадхагдаа. Мүн совхозой дирекци, партийна эхин организаци заһабарилгада хүдэлэгшэдэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар ябуулаа. Эндэ хододоо лекци, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэдэг, социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргагдажа, дүн харуулгын самбарта бэшэгдэдэг юм.

Заһабарилга дээрэ үдэр бүриингөө даабарие хододоо 150—200 процент, эрхим шанартайгаар дүүргэдэг механизаторнууд олон байгаа. Жэшээлхэдэ, совхозой түрүү механизатор нүхэр А. Игумновай хүтэлбэрилдэг тракторай мотор заһабарилгын узелай, мүн хабсаргагшад нүхэд В. Александров, Н. Жильцов гэгшэдэй даадаг узелнуудай механизаторнууд бүтээсэ ехэтэйгээр ажалладаг байба. Хүдөө ажахын машина, зэмсэг заһабарилгада нүхэд И. Мункуев, К. Казаков эрхим ажалаараа шалгараа.

Эдэ үдэрнүүдтэ заһабарилгын хүдэлмэриһөө сүлөөрһэн механизаторнууднай малай үбэлжэлгэдэ туһалалсана, мүн зариманиинь барилгын модо, шулуу бэлэдхэхэ, зөөхэ хүдэлмэридэ ябана. Гадна мүнөө үнинэй хүдэлһэн, дүршэлтэй прицепщик, сеялкэшэдые тусхай курсада һургажа, хабарай тарилга болотор трактористнуудые олоор бэлдэхэ байнабди.

И. Вдовин,
совхозой главна инженер.

Георгий Федорович Кокорин Иволгын аймагай «Коммунизм» колхозой эрхим трактористнуудай нэгэниинь юм. Энэ тракторист ямаршье ажалда ябахадаа үдэрэйнгөө даалгабарие хододоо үлүүлэн дүүргэдэг. Зураг дээрэ: Г. Ф. Кокорин. А. Борисовай фото.

Дары хэмжээ абаха хэрэгтэй

Закаменай аймагай колхозууд ерэхэ хабарай тарилгада ехэ муугаар бэлэдхэжэ байна. Аймаг соохи «ДТ-54» маркын 28 трактораай 22-нь заһабарилагдаһан нэрэтэй аад, тусхай документээр гэршэлэгдээгүй.

РТС-эй МТМ соо (директорынь нүхэр И. Доржиев, главна инженерынь нүхэр В. Пуляевский, партийна организациинь секретарь Е. Гавриленко) ороходо «ДТ-54» маркын нэгэ трактор проволокоор хүлиһэтэй, «Беларусь» маркын 2 трактор задархай хэбтэнэ. «ДТ-54» маркын трактор Сталинай нэрэмжэтэ колхозһоо асарагдаһаар 2 һара шахуу болоо гэжэ элирүүлэгдээ. Хэрэгтэй частьнуудай үгы дээрэһээ тэдэ тракторнууд миин хэбтэнэ. Аймагай колхозуудтахи «Беларусь» маркын 8 трактораай 3-нь капитальна заһабарилгада орохо ёһотой юм. Тэдэнэрэй 6-нь РТС асарагдаһаар хоёр хахад болобо, гэбэшье, гар хүдөөгүй байһаар. «Эдэ тракторнуудые заһаха, аад, хэрэгтэй детальнуудые хүлеэнэбди» гэжэ РТС-эй хүтэлбэрилэгшэд хөөрэлдэнэ. РТС-эй хүтэлбэрилэгшэд техникые огто мэдэхэгүй Т. Б. Хабалов гэгшые Улаан-Удэ город руу запасной частьнуудта хэдэн дахин эльгээһэн байна. Тэрэнь запасной частьнуудые танихагүй дээрэһээ элдэб хэрэгтэ хэрэггүй частьнуудые асаржархёо. РТС-эй арба гаран механизатор запасной частьнуудай дутамагһаа боложо, үдэрэй туршада миин байжа, өөдтэй юумэ хэнэгүй. Иигэжэ эдэнэр бага салин абадаг дээрэһээ ондоо тээшээ ошохые хүсэнэ. Главна инженер нүхэр В. Пуляевский ажалдаа тон харюусалгагүйгөөр хандана, өөрөө механизаторнуудтаал адли РТС-һээ зугадаха хүсэлэнтэй. Энээнние мэдэжэ байһан РТС-эй директор нүхэр Доржиев хэмжээ абанагүй. «Запасной частьнуудые юундэ абанагүйбта», —гэжэ нүхэр Доржиевһаа асуухада:—«мүнгэ үгыбди, тиимэһээ частьнуудые «Сельхозснаб» үгэнэгүй» гэжэ харюусана.

Энэ РТС гүрэнһөө абаһан 170 мянган түхэригтөө колхозуудай захиһан элдэб түхеэрэлгэнүүдые, хүдөө ажахын машинануудые абажархёод, тэдээнээ колхозуудта худалдаагүй байһан дээрэһээ мүнгэгүй болошоо юм.

Колхозуудта бии байһан хүдөө ажахын машинанууд, илангаяа хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ сеялкэ, анзаһа болон бусад зэр зэмсэгүүд зарим колхозуудта заһабарилагдажа эхилээдүй байһаар. Заһабарилагдаһан машинануудынь шалгагданагүй. Тиимэһээ тэдэ машинануудынь поли дээрэ гараһаар эбдэршэжэ магад.

Баян ургаса абахын тула шанар һайнтай үрэһэ бэлдэхэ шухала. Гэбэшье аймагай колхозуудаар 13 мянга гаран центнер үрэһэн сэбэрлэгдээгүй хэбтэһээр зандаа. Тарилга ехээр хэдэг Сталинай (түрүүлэгшэнь Б. Хубанов), XX партсъездын нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь Б. Дугаров), «Коммунизмын зам» (түрүүлэгшэнь Н. Маланов), мүн бусад колхозууд үрэһэ сэбэрлэхэ тусгаар машинануудтай байһан аад, мүнөө болотор юушье хээдүй байһаар.

Аймагайхид намар байхада «үрэһэ хүрэнгэеэ хэмһээнь үлүү хаагаабди» гэжэ хэлсэһэн юм. Теэд мүнөө болоходо 1500 центнер үрэһэниинь дуталдана гэжэ аймагай хүдөө ажахын инспекциин начальник нүхэр А. Данько мэдүүлнэ. Дуталдаһан үрэһые дары хүсэлдүүлхэ саг тулаад байна.

Ургаса дээшэлүүлхын тула поли дээрэ наг шэбхэ ехээр гаргаха хэрэгтэй байбашье, аймагай колхозууд энээн тушаа һаналаа табинагүй, наг шэбхэ гаргаха түсэбөө ороойдоол 10—11 процент дүүргээд байна.

КПСС-эй Закаменай айком, аймгүйсэдком хабарай тарилгада бэлэдхэлые шамдуулха тушаа дары хэмжээ абаха бэзэ гэжэ һанагдана.

Д. Аюшеев, манай корр.

Өөһэдын үрэһэтэй болое

Мүнөө республикын зарим колхоз, совхозуудтахи ургаса багатай сабшалан, бэлшээринүүд улам олошоржо байгаа адууһа малыемнай үбһэ тэжээлээр хүсэд ханганагүй.

Партиин XXI съездын хараалһан асари ехэ түсэбүүдые саг болзортонь бэелүүлхын тула манай республикын колхоз, совхозууд ойрын жэлнүүдтэ адууһа малдаа тэжээл ехээр бэлдэхэ зэргэтэй. Нэн түрүүн кукурузынгаа газарые бүри үргэдхэжэ, үндэр баян ургаса хуряадаг болохо ёһотойбди.

Кукурузые шэниисэ, ячмень, овёстой жэшэхэдэ тон ондоо юм. Ургажа эхилхэдээ шиг нойто ехээр хэрэглэдэггүй. Харин зунай хоёрдохи хахадта овёс, ячмень, шэниисэһээ һураггүй ехэ шиг нойто хэрэглэдэг. Бурядай хүдөө ажахын туршалга хэдэг станци хэдэн жэл соо шэнжэлээд, июль, август һарада кукурузын эшэ набшаар силос дарахада зохистой гэжэ элирүүлбэ.

Манай нютагта урда зүгһөө асарагдаһан кукурузын үрэһэнэй таарамжатай байһаниинь нёдондо жэл тодороо. Тиимэ үрэһөөр тарилга хэһэн зарим колхозууд гектар газарһаа 350—400 центнер хүрэтэр ногоон эшэ набша хуряаһан байна. Гэхэ зуура Сибирьтэ ургуулагдадаг кукурузын үрэһөөр тарилга хэхэдэ гүйсэд эдеэшэһэн буурсаг ургадагшье һаа, силос дарахаар болоногүй. Тиимэһээ Бурядай хүдөө ажахын туршалгын станци эдеэшэһэн буурсаг, эшэ набша элбэгээр үгэдэг кукурузын сорт нютагтаа бии болгохо зорилго табиба. Тиигэбэл республикамнай кукурузын үрэһэ ондоо тээһээ зөөхэеэ болижо, өөһэдын үрэһөөр тарилгаяа хэдэг, үндэр баян ургаса хуряадаг болохо

А. Цепенко,
Бурядай хүдөө ажахын туршалгын станциин ахалагша научна сотрудник.

КИНО „Иван Бровкин шэнэ газар элдүүрилгэ дээрэ“

Түрэл колхоздоо байхадаа ажаллаһан лэ газартаа сүйд татажа, энээгээрээ олоной дунда «тоолхогүй» гэжэ нэрэ зүүһэн, тиигээд сэрэгэй албанда ошожо, удангүй хүн болоһон, хүмүүжэһэн, тэндээ дайшалхы болон политическэ бэлэдхэлэй отличник гүүлхэ эрхэ олоһон хүбүүе «Солдат Иван Бровкин» гэжэ урдань хараһан кинофильмһээ эли тодоор һанаандаа оруулнабди.

Энэ хүбүүнэй сэрэгэйнгээ алба амжалтатайгаар, магтаалтайгаар дүүргээд, нүхэдтэеэ хамта шэнэ газар ашаглалсахаяа Оренбургын область ошоһон, тэндэ шэн баатарлигаар ажаллажа, засаг түрын шагнал хайрада хүртэһэн, инаг басаган Любашатаяа одоол үгэеэ ойлголсоһон тухайнь «Иван Бровкин шэнэ газар элдүүрилгэ дээрэ» гэһэн үнгэтэ шэнэ фильмые М. Горькиин нэрэмжэтэ киностуди табиба.

Иван Бровкиной (артист Леонид Харитонов) албанда байһан тухай фильмые харагшад тон халуунаар угтажа, тэндэ хабаададаг хүнүүдэй саашанхи хуби заяан тухай һонирхоһон байна. Уншагшадай һанамжа, хүсэлые хараадаа абажа, сценари бэшэгшэ Георгий Мдивани, режиссер—зүжэг табигша Иван Лукинский, оператор В. Гинзбург гэгшэд хүнэй сэдьхэл хүдэлгэмэ, уран һайхан шэнэ фильм бүтээгээ.

...Набтархан аад, шаб гэмэ бэстэй, шара зөөлэхэн үнэтэй, гартаа гармонитой хүбүүн тосхоной үйлсөөр ябана... Мүнөөдэр тэрэ урдынхидаал шэнгеэр, танил зүргөөрөө Любашынгаа гэр тээшэ алхална. Энэмнай Иван Бровкин.

Тэрээнтэй суг хамта шүүдэртэй ногоон соогуур гүйлдэһэн, тэрэ нюсэгэхэн хүлтэй басаган тухай, һүүлдэнь сэрэгшын зүрхые хэтэдээ бүхөөр эзэлһэн инаг тухай урин дулаахан дууе аалиханаар, сэдьхэл хүдэлгэмөөр дуулана... Теэд Любашынь (артистка Д. Смирнова) сонхо харанхы. Ивандаа мүн лэ сухалдана хэбэртэй. Тэрэнь Иванайнгаа ерэхые хэды хүлеэжэ байгааб даа, ерэхэлээрнь хурим хэхэ гэжэ хэлсэнхэй байгаа ха юм. Харин инаг нүхэрынь ерэн гэхэдээ баһа ондоо тээшээ ябахань. Ябахадаашье хаана гээбта: шэнэ, залуу газар элдүүрилжэ байһан газар тээшэ. Тэндэнь заха хизааргүй талын дунда мододшье ургадаггүй, майхануудые хараһадахаяа болиторнь хүр саһаар булажа, хүйтэн һалхин эшхэржэ байдаг юм гэлсэнэ. Тиихэдэ өөртэйнь түрүүн хэлсэнгүй, һурангүй Иванай ябахаяа шиидэһэниинь бүришье гомдолтойл.

Түмэр зам дээгүүр ногоон ногоон вагонууд зүүн зүг шэглэжэ, үдэр һүнигүй яаралтай шуумайна. Вагоной сонхын дэргэдэ Иван зогсоод, бодолгото болонхой: «Тэрэниие урдань юун хүлеэжэ байнаб даа, шэнэ ажал, шэнэ нүхэд?...»

...Заха хизааргүй Оренбургын тала. «Комсомольский» совхоз. Харгы, уһагүй, модо шулуугүй, нэлэнхы үргэн талын дунда бууса түхеэржэ, заяандаашье хахалагдаагүй газарые хахалжа, шэниисэ ургуулха гээшэ хэды хүндэ хүшэр байгааб даа! «Иимэ ехэ, болбосон түхэлтэй совхоз эндэ тогтошоод, зөөжэ барашагүй орооһо хуряагаад байна. Энэ һэдэлгэнэй үрэ дүн гарахагүй гэжэ хашхаралдаһан, этигэжэ ядаһан хүнүүд олон байһан юм»—гэжэ Иван Бровкинтой һүүлдэ хөөрэлдэхэдөө совхозой директор Барабанов (артист К. Синицын) омогорхон хэлэнэ.

Түрүүшын үдэрһөө Иван оролдосотой һайнаар хүдэлжэ эхилнэ. Ажалдаа дуратай, трактор машинадаа эзэн ёһоор хандадаг, үүсхэлтэй хүн хадань тэрэниие удангүй бригадираар дэбжүүлнэ.

Бровкиной бригада түрүү һууриин түлөө тэмсэнэ. Иигэжэ Иван ошо ошотороо шадамар эмхидхэгшэ, һайн бригадир болоно.

Иванай эхэнь айлшалжа ерэнэ. Мүн Захар Силыч Полинаяа абаашаха зорилготой ерэбэшье, совхозой ажабайдалда, ажал хүдэлмэридэ, дуратай басагандаа абтажа, ажаллажа ороно. Эдэнэй ерэһэниие харуулһан кадрнууд гоё зугаагаараа бүгэдын анхарал хандуулна. Бровкиной эхые наадаһан артистка Т. Пельтцер, Захар Силычын ролине гүйсэдхэһэн артист М. Пуговкин гэгшэд хүхюугээр наададаг артистнууд ха юм.

Бригадир Бровкиной оролдолго, үүсхэлээр Захар Полина хоёрой хурим шууяатайгаар, бүхы совхозойхидой хабаадалгатайгаар хэгдэнэ. Нүхэдэйнгөө байдалые һайжаруулха, гоё һайхан болгохын тула совхоздоо тэрэ модын ателье эмхидхэнэ. Түрүүшын ургасын һайндэр хүхинэжэ, шэнэ Культурын байшан соо танца наадан боложо байба. Гоёор оёдоһон элдэб үнгын костюмуудтай хүбүүдэй зал худар орожо ерэхэдэ, тэндэ байгшад амаа ангайн угтана. Мазут болошоһон комбинезоноор, наранда үнгеэ хубилшаһан самсануудтай үдэрһөө үдэртэ ябадаг хүбүүд гэжэ эдэниие мүнөө танихаар бэшэ. Басагад энэрхы дулааханаар энеэбхилэлдэн, бүри түргэнөөр танцада эрьелдэнэ...

...Ингэжэ бүгэдэнэй хүхижэ, сэнгэжэ байхада гансал Иван газаа веранда дээрэ бодолгото болон зогсоно. Энэ һайндэрэй үдэшэ илангаяа гансаардажа байһанаа тэрэ мэдэрээ ха юм. «Юрэдөө инаг дурандаа мүн лэ золгүй амитан байгаа гээшэ гүб, Любашатаяа арга бэшэ уулзаха, бултыень ойлгуулжа үгэхэ хэрэгтэй...»

Түрэл тосхондоо Иванай амаралтадаа бусажа ерэхэдэнь нютагаархиниинь халуунаар, хүндэтэйгөөр угтана. Үдэшэнь дахин лэ гармошкоёо үргэлөөд, үнөөхил танил зүргөөрөө Любашынгаа гэр тээшэ алхална. Ивамнай багынхидаа орходоо оройдоо ондоо хүн: талын хагсуу һалхинда нюур шарайнь үлеэлгэжэ хүрилэнхэй, хүдэлмэриһөө гарнуудынь холонхой, харасань тодо болонхой. Гансал урдынхидаал адляар хүхюун согтойгор энеэнэ, энэрхы дулаан сэдьхэлтэйгээр дуулана... Любаша найдангяар, этигэнгээр Ивандаа хоёр гараа һарбайна...

Баһал мөөрэнүүд түерэлдэнэ. Жаргалтай нюурнуудые арюухан агаар эльбэнэ. Ногоон ногоон вагонууд зүүн зүг шэглэн, үдэр һүнигүй яаралтай шуумайна. Вагоной сонхын дэргэдэ зэргэлээд Иван Любаша хоёр зогсоно...

«Иван Бровкин шэнэ газар элдүүрилгэ дээрэ» гэһэн шэнэ фильм алишье талаараа хүсэд дүүрэн удхатай, бодото уран һайханаар буулгагдаһан фильм болоо. Артист Леонид Харитонов мүнөө үеын залуу хүнэй образые шадамараар, сэдьхэлэйнгээ гүн сооһоо гаргажа шадаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Мүн артистка Д. Смирнова Любашын сэбэр һайхан сэдьхэлые, гүнзэгы дурые зүбөөр харуулна.

Энэ картинада хонгёо һайхан хүгжэм композитор А. Лепин бэшээ. Главна оператор В. Гинзбургын абаһан кадрнууд, илангаяа шэниисээр долгилжо байһан таланууд һонирхолтой.

А. Бадаев.

Техникээ заһабарилна

«Коммунизм» колхозой механизаторнууд хабар болохоһоо урид машина, техникынгээ заһабарие дары дүүргэхын тула ехэ оролдолго гаргана. Заһабарилгын цехтэ механизаторнууд бүлэг бүлэгөөрөө таһаржа хүдэлнэ. Б-Ц. Балданов, Д. Цыренжапов гэгшэд үдэр бүри нормоёо үлүүлэн дүүргэхэ зуураа, гансал һайн шанартайгаар заһабарилна.

Токарна станок даагаад хүдэлдэг нүхэр Леонтьев механизаторнуудайнгаа хэһэн захилые саг соонь бүтээнэ. Иигэжэ колхозой механизаторнууд бүхы машинануудайнгаа заһабарие марта 1 болотор дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнад.

Хэжэнгэ. **Д. Николаев.**

УРГАЖА ЯБАҺАН УРАН ДАРХАН

Сэрэгэй ногоон хубсаһатай, үргэн мүрэжэтэй, үндэр бэетэй хүбүүн эсэгынгээ урда зогсожо байба.

Аймагай промкомбинадай директорээр олон жэлдэ хүдэлжэ байһан Содном Жигмитов иимэ хүдэр шиираг хүдэлмэриншэ хүнүүдые нилээд олон дахин хараһан байха. Теэд мүнөө урдань байгааша өөрынь хүбүүн тэдэнэй нэгэнтэйшье жэшэхээр бэшэ томо, задарюун эрэ болонги. Олон холоһоо хойшо эсэгэтэеэ уулзаагүй хүбүүниинь эльгэ зүрхэеэ ниилажа байһандал, шэг шарайгаа хубилгаһ, газар гэтэшоод, хүдэлнэгүй.

—Зай, шимни эрэ гээд лэ эрэ, хүсэр ехэтэ буга болоо байнаш. Сэрэгэй албан лэ нимээр хүниие хүмүүжүүлнэ даа,—гэжэ эсэгэнь омогорхон үгэлнэ. Зүрхэ сэдьхэлэйнгээ гүнтэр баярлашоод байбашье, хүбүүндээ огто мэдүүлбэгүй. Хоёр нюдэндэнь сасаржа байһан зол жаргалай галаар лэ сэдьхэлэйнь баярые таахаар. «Сэрэгэй албан Базаржабыемни ямар хүдэр хүбүүн болгожо үгэбэ» гэжэ һанаад, хүбүүнэйнгээ оройһоо уладань хүрэтэр ажаглан хараба.

Байд гээд, иигэжэ асууба:

—Зай, иигээд ямар хүдэлмэри хэхэбши?

—Дархалхаб. Албанда ябахадаа дархалдаг һэм. Эсэгэнь ойр зуура бодолгото болоһоной удаа:—Зүб. Һэрхэш даа,—гэжэ дуугараад, хүбүүгээ уринаар харан энеэбхилбэ..:

1955 ондо Базаржаб Жигмитов трактористнуудай курсада һурахаяа ошоһон юм. Тиихэдэ эсэгэнь хүбүүгээ саашань һургаха хүсэлтэй байгаа. Тэрэ гэһээр 3 жэл үнгэрөө.

—Зай, солдат, ямар ажалда гарахашниб? Хаа хаанагүй залуушуул хаба шадал мэдүүлэн хүдэлнэ. Маанадтаа оролши. Комод, шкаф, буфет, шифоньер, диван бүтээдэг болонхойбди,—гээд. эсэгэнь харюу хүлеэһэн янзатай һууба.

—Намда хаанашье хүдэлхэдэ адли. Ямаршье ажалһаа арсахагүйб—гэжэ Базаржаб шиидэнгеэр харюусаба...

Албанһаа ерэһээр мүртэй амараншьегүй, Базаржаб нэгэ үглөөгүүр эртэлжэ бодоод, эсэгынгээ дурадхалаар дархашуулай цехтэ ошобо. Тэндэнь хэдэн станок хүүенэ, дүүенэ. Иимэ хүгжэмдэ үнинэй дадаһан Базаржабай сэдьхэл хужарлаһан мэтэ болоно... Цехые даагша нүхэр Коноваленко урдаһаань угтан, гараа хабсараад, баяртайгаар хэлэбэ:

—Үнинэйл хүлеэгээбди. Зай, шамайе хоёр нормо үгэхөөр хүбүүн гэлсэнэ.

Тиихэдэнь Базаржаб гансашье үгэ «газарта унагаангүй», энеэбхилээд байгаа һэн гэхэ.

...Ажал хүдэлмэриин үдэрнүүд хойно хойноһоо һубарилдан үнгэрнэ. Базаржаб эртэ бодожо ажалдаа гарадаг, үдэшэлэн орой бусадаг заншалтай болонхой.

—Хүбү-аан, хэдыдээ эдеэлдэг хүмши?—гэжэ эмгэн эхэнь һанаата болоно.

—Эдихэ эдеэтэй ябанаб. Энэ,—гээд томо хара сүүмхэеэ тоншобо.

Тэрэнэй ажаллахые хараһан хүнэй баясангүй байхын аргагүй. Үргэн духа дээгүүрнь хүлһэнэй мүнгэн дуһалхануд һубарина. Станогойнгоо хомхой шүдэнүүдтэ модо дээрэ дээрэһээнь хабшуулан, түргэн, мэргэнээр хүдэлжэ, тэдэнээ һөөргэнь хуулан абана.

— Харал даа, эгээ энээниие. Эсэхэ сусахаяа мэдэхэгүй, хүдэлжэл байха, — гэжэ Коноваленко урмашан, бэшэндээ хэлэдэг байба. Тиигэжэ магтахыень Базаржаб хэды дахин дуулаһан байгаа. Зүгөөр «Тушинов, Цыренов, Алекминский гэдэгүүд үдэрэй хоёр нормо дүүргэнэ. Теэд нэгэшье минута эдэнһээ дутуу хүдэлөөгүй аад, арай шамай үдэрэйнгөө нормо дүүргэнэб...» гэжэ һанахадаа досоонь бүлхеэр бүглэгдэһэн шэнги болоно.

«Зай, хүбүүн, манайнгаа нэрэ бү гутаа»—гэжэ эсэгэнь гэртээшье, ажалдаашье байхадаа захина. Ходо тиихэдэнь Базаржаб нэгэтэ ехээр дураа гутаба.

—Хүндэ амар заяа үзүүлнэгүйш. Ямараар яба гээ хүмта?—гээд Базаржаб енгэрхүүгээр асууба. Тэрээнһээ хойшо удаахан саг соо үлүү үгэ хүүр хэлсэхэеэ болибод. Гэртээшье бэе бэеһээ дүлүү, ниилэсэгүй байба. Үсэр үсэрһөөр эсэгынгээ энхэрэл алдахам ха гэжэ ойлгоод, хөөрөөтэй хүхюутэй болобо. «Хүнэй хүбүүн зориһондоо»—гэдэг арадай сэсэн үгэ һанаандань ороно. Теэд Тушинов, Цыренов гэдэгүүдые даб дээрэ яашье хүсэхэ, хоёр нормо үгэжэ бирахагүй байһанаа мэдэрэн, шаналана.

—Хүн гансал хүдэр бэетэй байһандаа, бэеэ хардажа байжа ажаллаһандаа 2—3 нормо дүүргэхэгүй, —гэжэ нэгэтэ Тушинов Базаржабта хэлэбэ. Тиигэжэ хэлэхэдээ, бэеэ ехэ дээгүүр бододог һаналыень дайражархиһан байгаа.

—Хүн бүхэн өөрынхеэрээл ябадаг даа,—гээд Базаржаб огсомоор харюусаба.

—Зай, теэд өөрынхеэрээл хүдэлыш даа,—гэжэ Тушинов енгүүтэйгээр дуугараа һэн гэхэ.

Базаржабай ой ухаанда тэдэ хадхуу үгэнүүд хадуугдаба. Тиигээд Тушиновые гомодхооһондоо гэмшэжэ эхилбэ. Ошожо гэмээ мэдэрхэ, саашадаа хани нүхэр болохо гэжэ Базаржаб оролдодог болобо. Һанал бодолыень тааһандал нэгэтэ өөрөө хажуудань ерэжэ:

— Зай, нүхэр. Хуушан янзадаал ябана гүш?—гэжэ энеэбхилэн асууба.

—Тиигэнэ. Ажални аали. Нормынгоо хахадыеш дүүргэжэ ядашооб.

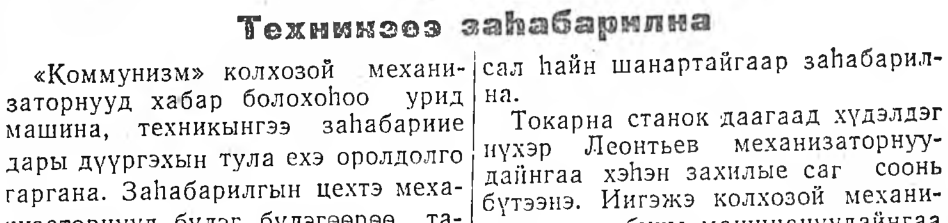
—Бү голхоро. Ехые бүтээхэ гээ һаа, багаһаань захала,—гээд Тушинов ажалладаг газараарнь хараашалба, дархалдаг зэмсэгүүдыень нэгэ нэгээр үзэбэ.

Түбхын түрүүндэ, зэр зэмсэгээ заһа, һайса хурсадха. Үглөөдэр хэхэ ажалаа үдэшэндөө бэлдээд, гэртээ харидаг боло. Сүлөөдэ гараад ябахадаа, ажал тухайдаа алишье талаһаань бодожо үзэхэ юм шуу. Ганса дүрэ шадабари бага. Мүн тэсэмгэй ябаха хэрэгтэй,—гэжэ Тушинов зааба. Тэрэ хөөрэлдөөнһөө хойшо Тушинов Базаржаб хоёр хани нүхэд болоһон юм.

Базаржаб нүхэдтэеэ сугтаа 4 комод, 6 түхэреэн стол, эхир тумбатай 13 стол, 15 табуреткэ, 5 буфет эрхим шанартайгаар бүтээгээ һэн.

Арбаад хоногой үнгэрһэн хойно нүхэдынь Базаржаб тухайдаа ханын һониндо бэшээд, «Ургажа ябаһан уран дархан» гэжэ магтаһан байгаа. Мүн мүрысөөнэй самбарта нэрэнь гурбадахи һууриде гараа. Базаржаб баярлаһандаа бахардашоод, «нүхэдэйнгөө үгэһэн нэрэдэ хүрэхэб!» гэжэ шангаар мэдүүлээ һэн.

Хэжэнгэ. **Г. Даржаев.**

Яараад—дaараба

Хэжэнгын РТС-эй заһаһан зарим трактор МТМ-һээ арбаншье алхам гарангүй эбдэршэнэ гэһэн эшхэбтэр мэдээн дуулдаба.

Сталинай нэрэмжэтэ артельдэ һаяхан худалдаһан нэгэ тракторынь хашааһаа гараашье һаа, табан модоной газарые гаталангүй, таршаганан, талада хонохо баатай болоо ха.

Харин нүгөөдэ тракторынь хахад модоной газарта оршодог тэрэл колхозой 3-дахи бригада руу зориһон аад, хашаатаяа хахасажа ядажа, аяар дүрбэн хоногто артелиин ажал һаатуулаа.

Энэл колхозой Хүхэ Добын бригада хүрэжэ ошоһон баһа нэгэ трактор байрадаа байһаар үнинэй. Ямар шалтагаанһаа ябахаяа болиһон тракторнууд бэ?

Зарим дутаһан запчастьнуудаа һэлгэнгүй, хуушаарнь табижархидаг хуурмаг ябадал үзэгдэдэг гэһэн үгэ һураг бии.

Хамтын зөөридэ хайша хэрэгээр, хайрагүйгөөр хандадаг, хамарһаа сааша харангүй, һанаа амар һуужа байдаг РТС-эй директор нүхэр Дуднич, главна инженер А. Пластинин гэгшэд харюусалга, зэмэеэ амсаха ёһотой бэшэ гү?

Ургын һалбарха, уринай аминай унаха, уһа голой харьялха, хабарай тарилгын хаһа саг дүтэлжэл байна.

Яарахада—даараха гэһэн үгые тоогоогүйшүүл яалдажал һалагша aаб?...

Д. Добоев.

Улан-Удын ород драмын театр haяхан Б. Костюковскиин зохёоhон «Кто будет жить» гэжэ шэнэ зүжэг табиба. Режиссерынь нүхэр Ю. Коршун, уран зурааша Г. Полуэктов гоёон шэмэглэбэ. Хүгжэмыень А. Люкшина найруулаа.

Энэ зүжэгтэ Бурядай АССР-эй арадай артист В. С. Гусев, Бурядай АССР-эй габьята артистнууд Б. Г. Красиков, Р. С. Бенская, артистнууд П. И. Мостовой, А. А. Голубчикова, Т. Г. Жуковская, Р. Ф. Красикова, А. И. Лядов, Л. Н. Панков, А. А. Кинжалова болон бусад хабаадалсана. **Зураг дээрэ:** зүжэгэй нэгэ үйлэ.

Г. Стефанескугай фото.

Студентнэр экскурсида гараба

М. Н. Хангаловай нэрэмжэтэ Улан-Удын хизаар ороноо шэнжэлгын музейдэ хүн зон хододоо олон ерэдэг. Һүүлшын үедэ музейн гансахан байгаалиин таhагта багшанарай болон зооветеринарна институдуудай, медицинскэ һургуулиин, хүдөө ажахын техникумэй студентнэр хамта 600 гаран хүн орожо хараба.

Музей харалга эмхидхэхэдээ тэдэ һургуулинуудай багшанар студентнэрэйнгээ үзэhэн материалнуудаарнь музейн экспонадуудые харуулан, хизаарайнгаа байгаалиин баялигтай тэдэнэрые танилсуулна.

Зооветинститудай багшанар И. А. Старков, А. М. Меерович, багшанарай институдай һургагшанар М. Г. Бакутин, И. В. Измайлов гэгшэд экскурси ехэ hониноор үнгэргэнэ. Мүн студентнэр музейн энэ таhагта өөhэдөө орожо, республикынгаа байгаалиие шудална. **З. Яковлева.**

Түнхэнэй түрүү ангуушад

Ан гүрөөл элбэгтэй сарьдаг үндэр уулые мэдэхэ болоhон Түнхэнэй ангуушад агнууриин хаhын ерэхэлээр тайгадаа гаража, жэл бүхэндэ ехэ олзо олодог байна.

Иннокентий Нилович наhаараа жарадаа шахаа. Теэд агнуури гэхэлээр хараа бараагаа харуулангүй, хамагай түрүүндэ олзоборидо гаралсадаг. Үнгэрэгшэ намар, мүнөө үбэлдөө тэрэ үбгэн хорёод булга, 200 гаран хэрмэ, хоёр зээгэ, арбаад hолонго, 150 ондатра баряа. Мүн зундаа 400 зумбраа барihан байха юм. Барihан ангаарнь багсаахада, энэ үбгэн хэды ехэ олзо хэнэ гээшэб. Олохон мянган түхэриг болоhон байна.

Тиихэдэ «Победа» колхозой гэшүүн Петр Малышев горьтой олзо хээ. 16 булга, 150 хэрмэ, 10 hолонго болон бусадые баряа. Тэрэшэлэн ахадүү Петр, Виктор Гавриловтан олзын дээжэhээ нилээд халмалсаа. Аяар дүшэн булга, 360 хэрмэ баряа бшуу. Түнхэндэ иимэ олзо хэhэн ангуушад олон.

Д. Колмаков.

Ангай арhан олоор тушаагдана

Кударын аймагай ангуушад энэ жэлдэ агнууриингаа сезониие амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. 75 мянган түхэригэй ангай арhа түрэндэ тушааха түсэбтэй аад, тэдэнэр 145 мянган түхэригтэ хүрэтэр үлүүлэн дүүргээ. Шонын 9 арhан, үнэгэнэй 74, хэрмэнэй 21 мянган арhан тушаагдаа.

Түрүү ангуушадай нэгэн Гавриил Михайлович Зимирев аяар 11 үнэгэ, бусад олон ан баряа. **Г. Цыдыпов.**

Алтайн, Бурядай шатаршадай уулзалга

Алтайн хизаарай шатаршад манай республикын шатаршадтай нүхэрэй ёhоной уулзалга хэхын тулада Улан-Удэ ерэбэ.

Уулзалга зургаан хабтагай дээрэ дүрбэн эрьесэ хэгдэжэ үнгэргэгдэхэ юм. Алтайн командада шатараар мастерай хоёр кандидадууд, нэгэдэхи разрядай хоёр шатаршан, мүн нэгэдэхи разрядай хоёр эхэнэр шатаршад оролсоно. Түрүүшын хабтагай дээрэ мастерай кандидат В. В. Лепихин (Алтай) наадаха юм. Тэрэ манай эндэ байхадаа оло дахин республикымнай чемпион болоhон байна.

Республикынгаа спортивна нэрэ хүндые мастерай кандидат Сумкин, нэгэдэхи разрядай шатаршад — Сампилов, Берсутский, Могордоев, Гармаева, Игумнова гэгшэд хамгаалха байна.

Энэ уулзалга спортивна ехэ hонинтой наадалга байха зэргэтэй. Юуб гэхэдэ, Алтайн шатаршадай команда Сибириин бэрхээр наададаг командануудай нэгэн юм. Эдэ хоёр команда шатараар РСФСР-эй түрүү һууриин түлөө финальна мүрысөөндэ (алтайнхид 1956 ондо, манайхид 1958 ондо) хабаадалсаhан байна.

Нааданай түрүүшын тур февралиин 21-дэ КПСС-эй Улан-Удын горкомой политическэ гэгээрэлэй Байшанда үдэшын 5 часта эхилхэнь.

В. Мамилов.

Тубиохоноор мэдээсэхэдэ...

✦ **Твороговско сельпо (Кабанск) 1958 ондо эд бараа худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэhэн юм. Энэ сельпо мал ажалай фермэнүүд, загаhашадай бригаданууд дээгүүр нүүдэл наймаа мүн лэ haйнаар эмхидхээ.**

А. Бусурманов.

✦ **Николай Галдановай даадаг отарынхид үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүрhөө 109 хурьга абажа, Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой хонишодой дунда түрүү һуури эзэлбэ. Энэ жэлдэ 100 хонинhоо 115 хурьга абаха, толгой бүрhөөнь 4 килограмм ноохо хайшалха уялга абанхай.**

К. Бадмаев.

✦ **Хэжэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой хонишод болон ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд аймагайнгаа Энгельсын нэрэмжэтэ колхоздо ошожо, хурьгадые түрүү аргаар абажа байhан хүдэлмэриинь дүй дүршэлтэй танилсаба.**

С. Цыбиков.

✦ **Яруунын аймагай промкомбинадай хубсаhа оёлгын, сабхиин цехүүд, мүн модо хюрөөдэхэ рамын хүдэлмэришэд үнгэрэгшэ жэлэйнгээ түсэб амжалтатайгаар дүүргээд, мүнөө долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ бүри эршэмтэйгээр ажаллаха уялгатайгаар хүдэлжэ байна.**

В. Байбородин.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Италиин хүдэлмэришэд өөhэдынгөө эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэнэ

Италиин ажалшад хүшэр хүндэ үе сагта мүнөө ажаhууна. Ороной экономикодо кризисэй шэнжэ тэмдэгүүд Баруун Европын бусад оронуудайхида орходоо бүри ехээр үзэгдэнэ. Предприятинуудай хүдэлмэришэд ажалhаа олоор гаргагдана. Һүүлэй үедэ эдеэ хоолой зүйлнүүдэй үнэ сэн нилээд ехээр нэмээ. Мүн гэр байрыншье түлөөhэн дээшэлнэ.

Италиин бага газартай, мүн газар хүлhөөр абадаг таряашадай байдал бүришье бэрхэшээлтэй болонхой. Тиимэhээ хэдэн мянгаад таряашад хүдөө тосхонуудhаа город ошохо баатай болоно. Мүнөө Италида ажалгүйшүүлэй тоо 2 миллион хүнhөө холо үлүү гаранхай.

Ажалhаа гаргуулхагүйн, мүн салингаа дээшэлүүлхын тулада хүдэлмэришэд ээзд баяшуултай үсэд шангаар тэмсэнэ. Генуя, Болонья, Флоренци болон бусад олон городуудта олон хүнэй хабаадалгатай забастовконууд болоо. Үнгэрэгшэ жэлдэ профсоюзуудай эмхидхэhэн хүдэлөөндэ 6 миллион гаран ажалшад хабаадаhан байна.

Флоренцидэхи «Галилео» заводой ээзд хэдэн зуугаад хүдэлмэришэдые ажалhаань гаргаха гэhэн hэдэлгэ haяхан хэбэ. Энээндэнь эсэргүүсэн, хүдэлмэришэд забастовко соносхожо, заводой цехүүдые эзэлээ. Тиихэтэйнь сасуу заводой ээзд полицида хандаhа... байха юм. Уданшьегүй поли... циинхид заводто ерэжэ, хүдэл... мэришэдые намнажа эхилбэ (1-дэхи зураг). Энэ хэрэгт... мүн церковьшье хабаадалса... ба. Флоренциин архиеписко... пын туhалагша Монсинье... (католическа шажан эрхилэг... шэдэй дээдэ зэргын нэгэн) Флорит ерэжэ, забастовкодо хабаадаhан хүдэлмэришэдт... хандаhаниинь, тэрэнь урагша... гүй байшоо.

Һүүлээрнь полициинхид хү... дэлмэришэдтэ добтолжо, шии... дам гэхэ мэтые хэрэглэhэ... байна. (2-дохи зураг).

Флоренци городой ажалша... «Галилео» заводой хүдэлмэр... шэдэй тэмсэлые халуунаар дэмжэнэ.

Вьетнамай ажалшадай партиин Центральна Комитедэй пленум

ХАНОЙ, февралиин 18. (ТАСС). Вьетнамай Ажалшадай партиин Центральна Комитедэй пленумэй февралиин 17-до болоhон тухай хэблэл мүнөөдэр мэдээсэбэ. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съездэ хабаадаhан ПТВ-гэй ЦК-гэй делегациин гэшүүдэй элидхэлнүүдые пленум зүбшэн хэлсээ.

Делегациие толгойлогшо, Вьетнамай Ажалшадай партиин ЦК-гэй түрүүлэгшэ, генеральна секретарь Хо Ши Мин XXI съездын дүнгүүд тухай элидхэл хэхэдээ, тэрэнэй угаа ехэ түүхэтэ удхашанартай байhые онсолон тэмдэглэhэн байна. СССР-эй долоон жэлэй түсэбэй эгээн шухала асуудалнууд болон съезд дээрэ Н. С. Хрущевой хэhэн элидхэлэй гол асуудалнууд тухай Вьетнамай Ажалшадай партиин Центральна Комитедэй политбюрогой гэшүүн Хоанг Ван Хоан пленумдэ хабаадагшадта хөөрэжэ үгөө.

Вьетнамай ажалшадай партиин Центральна Комитедэй пленум КПСС-эй XXI съездын амжалтатайгаар үнгэрhые ехээр hайшаагаад, съездын дүнгүүд тухай хөөрэлдөөнүүдые арад зоной дунда үнгэргэхэ, тэрэнэй материалнуудые шудалха ябадал эмхидхэхэ гэhэн шиидхэбэри баталан абаа.

Шанхайдахи советскэ выставкэ хаагдаба

ШАНХАЙ, февралиин 18. (ТАСС). Атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэлгые харуулhан советскэ научно-техническэ выставкэ үсэгэлдэр эндэ хаагдаа гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэбэ.

Выставкын нээгдэhэнhээ хойшонхи хоёр hарын турша соо Шанхай, Пекинэй, Шаньдунь, Аньхуэй, Цзяньси, Фуцзянь, Чжэцзян провинцинуудай болон Хитадай бусад районуудай 550 мянган хүн зон энэ выставкэдэ орожо хараhан байна.

Атомай хүсые амгалан ажалдаа хэрэглэхэ талаар Советскэ Союзай туйлаhан амжалтаар баясажа байhан тухайгаа выставкэдэ орогшод hайшаалайнь дэбтэр соо тэмдэглэхэ зуураа, Хитадта энэ выставкэ эмхидхэhэнэйнь түлөө Советскэ Союзда баясхалан хүргэнэ. Хитадта Советскэ Союзай hайн hайхан туhаламжа үзүүлдэг байhые энэ выставкэ үшөө дахин эли тодоор харуулна гэжэ выставкэдэ орогшод нэгэн hаналтайгаар тэмдэглэнэ.

Выставкын үедэ советскэ мэргэжэлтэд семинарнуудые үнгэргөө. Тэрээндэ Хитадай 25 провинци болон городуудай 1200 үлүүтэй научна хүдэлмэрилэгшэд, һургагшанар, инженернүүд хабаадаhан байна.

Атомай хүсэ амгалан ажалда хэрэглэхэ элдэб темэнүүдээр выставкын хүдэлмэрилхэ үедэ советскэ мэргэжэлтэд зуу шахуу элидхэл хээ, 30 гаран хөөрэлдөө үнгэргөө. Гадна советскэ мэргэжэлтэд Шанхайн олон заводууд, научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаанууд болон больницануудта ошожо, атомай хүсэ шэнжэлэн хэрэглэхэдэнь туhаламжа үзүүлhэн байна.

Атомна наука болон техникэ тухай советскэ гурбан фильм выставкэ дээрэ харуулагдаа. Тэдэниие 15 мянга үлүүтэй хүн хараhан байна.

Шанхайн һүүлээр, советскэ выставкэ Гуанчжоудо харуулагдаха юм.

Золтой жаргалтай ерээдүйн эшэ үндэhэн

БУДАПЕШТ, февралиин 18. (ТАСС). Советскэ Союз, Венгриин Арадай Республика хоёрой хоорондо хани барисаан, харилсаа холбоон, харилсан туhалалсалга тухай договорой баталагдаhаар 11 жэлэй ой мүнөөдэр гүйсөө. «Золтой жаргалтай ерээдүйн эшэ үндэhэн» гэhэн статья «Непсабадшаг» газетэ толилоо. Энэ гайхамшагта үдэртэ энээнтэй дашарамдуулан нээгдэхээ байhан венгеро-советскэ хани барисаанай hарада зорюулагдаhан тус статья соо иигэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. Социалистическэ замда бусалтагүйгөөр орохо, капиталистическэ замhаа хэтэдээ арсаха гэжэ венгер арадай хүсэд шиидээд байhан үедэ энэ договор баталагдаhан юм. Тэрэ гэhэнhээ хойшо тус договор хоёр ороной хоёр арадай али олон холбоо барисаа бэхижүүлгэдэ туhалhан байна.

Советскэ Союзтай, тэрэшэлэн социалистическэ бусад оронуудтай харилсаа холбоо байгуулаад байхадаа экономическа хүгжэлтын социалистическэ арга методуудые бидэнэр хэрэглэжэ шададаг болообди. Манай замhаа бидэниие хадууруулжа шадаха, хани барисаанда, али алиндаа ашагтай туhатай байха ябадалда үндэhэлэн байгуулагдаhан манай харилсаа холбооe таhалдуулжа шадаха тиимэ хүсэн мүнөө байхагүй гэжэ газетэ саашань бэшэнэ.

Венгеро-советскэ договорой 11 жэлэй ойн гүйсэжэ байхада Венгри Советскэ Союз хоёрой хоорондохи харилсаа холбоон саашадаа бүри үрэ ехэтэйгээр хүгжэхэ гэжэ бидэнэр батаар найдажа шадаха байнабди.

Алжирта дайн байлдаан үргэлжэлhөөр

ПАРИЖ, февралиин 17. (ТАСС). Алжирай Национально-сүлөөрэлгын армиин частьнуудай болон Франциин сэрэгүүдэй хоорондо февралиин 9-hөө 15 хүрэтэр болоhон байлдаанууд тухай Алжиртахи Франциин сэрэгүүдэй штаб коммюнике толилоо. Байлдаануудай үедэ алжирайхидай зүгhөө 532 хүн алуулаа гэжэ коммюнике соо хэлэгдэнэ.

ВНР-эй Гүрэнэй суглаанай сесси

БУДАПЕШТ, февралиин ... (ТАСС). Венгриин Арадай Респу... ликын Гүрэнэй суглаанай ээлжээ... бэшэ сесси мүнөө үглөөгүүр ... хүдэлмэреэ эхилбэ. Гүрэнэй сугл... най түрүүлэгшэ Шандор Ронаи ... сиие нээгээ. Тэрэнэй дурадхала... депутадууд сессиин зүбшэхэ зүй... нүүдые нэгэн дуугаар бата... абаа. Сесси хадаа правительств... ажал-ябуулга тухай ВНР-эй ... нистрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгш... тоосоое шагнаха, Германитай ... договор баталха тухай Совет... правительствын дурадхалтай да... рамдуулан Гүрэнэй суглаа... шиидхэбэриин проектые зүбш... хэлсэхэ, Венгриин Арадай Респ... ликын 1959 оной бюджедые ха... жа үзэхэ, ВНР-эй генеральна п... куророй тоосоо шагнаха байна.

Зүбшэхэ зүйлэй нэгэдэхи пу... таар ВНР-эй Министрнүүдэй Со... дэй Түрүүлэгшэ Ференц Мюн... элидхэл хээ.

Индиин арадай палатада

ДЕЛИ, февралиин 17. (ТАС... Индиин Ассам штадай болон З... Пакистанай хоорондохи хилэ д... үсэрэлдөөн болодог байна. Э... пакистанайхид Индиин газар р... хэдэн үдэрэй турша соо буудаж... байhаар. Энэ асуудалые арадай ... латын заседани дээрэ (Индиин п... ламентын доодо палата.—Ре... яаралтайгаар зүбшэн хэлсэхэ ... хай хэдэн депутадууд эрилтэ хэ...

Премьер-министр Неру мэдүү... хэхэдээ иигэжэ мэдээсээ. Буудал... зогсоохо тухай хэлсээ баталхын ... лада Ассамай болон Зүүн Пакис... най правительствонуудай түлөөл... шэд hаяар уулзаха юм. Пакиста... засагаархидай ябуулгые буруушa... ха зуураа, тэдэнэр иимэ арга... өөрынгөө зорилго туйлажа шада... гүй гэжэ Неру онсолон тэмдэглэ...

Иранай газар дээрэ США сэрэгэй барилга хэнэ

БОНН, февралиин 18. (ТАС... Америкын дүтэшэг һүрэдэг ра... тэнүүдые тодхохо түхеэрэлгэну... Иранай Загрос гэжэ хада шад... байгуулагдажа байнхай гээд Б... руун Германиин «Нейе Рейни... тунг» газетэ мэдээсэнэ. Энэ бар... гада американска болон немец... инженернүүд хабаадалсана гэ... газетэ тэмдэглэнэ.

Эдэ ракетнэ установконууда... «Урда Сибириин хүсэтэ промы... ленна центрнүүд руу «Юпите... «Тор» гэжэ ракетэнүүдые таби... болохо юм. Советскэ Союзай у... талын хубяар Америкын ракетэ... дые табиха базанууд олоор б... гуулагданхай» гэжэ «Нейе Ре... цейтунг» мэдээсэнэ. Вашингтон... Иранай хэлсээ баталан сасуу ... орондо ракетэнүүд асарагдаха ... гэжэ газетэ бэшэнэ.

АРАДАЙ ДЕМОКРАТИИН ОРОНУУДТА

Шанхай хото улам ехэ боложо байна

ПЕКИН. (ТАСС). Хитадай промышленностиин томо центр болохо Шанхайда арадай засагай табан жэлэй турша соо 5 миллионhоо үлүү дүрбэлжэн метр байрын гэрнүүд баригдаа.

Илангаяа промышленна районуудта гэр байрын барилга үргэнөөр ябуулагдана. Эндэ хуушан предприятинуудай һуури дээрэ мүнөөнэй техникээр зэбсэгжүүлэгдэhэн заводууд болон фабриканууд баригдана. Металлургическа заводуудай, машина бүтээлгын заводуудай, эд бүдэй фабриканuудай томо байшангуудай хажуугаар байрын гэрнүүдтэй шэнэ шэнэ кварталнууд бодоно, үргэн үйлсэнүүд болон сэсэрлигүүд хэгдэнэ. Городой центр шэнэлэн баригдаа. Урдань хооhон байhан газарта паркнууд байгуулагдаа. Гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ энэ городойхид шэнэ үйлсэнүүд, сэсэрлигүүд болон паркнууд соо 120 гаран миллион модо hуулгаа.

Энэ городто хэдэн арбаад шэнэ һургуули, больница, театрнууд, Культурын байшангууд баригдаа. Мүнөө Шанхай хотодо культурын ба амаралтын 50 парк, 120 театрнууд болон кинотеатрнууд бии. Промышленна районууд тээшэнь асфальтаар хушагдаhан харгы татагдаа, трамвай бии болгогдоо.

Шанхай городой арад зоной олошорхотой хамта бэе бэеhээ холбоотой гурбан город байгуулха түсэб зохёогдоо. Минхань гэжэ городспутнигынь Шанхайhаа урагшаа 23 модоной газарта бодхоогдохо. Эндэ 300 мянган хүн ажаhууха юм. Электромоторнууд, электростанциин түхеэрэлгэнүүдые бүтээн гаргаха хоёр томо заводуудай барилга мүнөө эндэ хэгдэжэ байна. Шанхай хото шадарай нүгөө хоёр городуудтань 400 мянган хүн зон ажаhууха.

Ойрын сагта Шанхай хото танигдахаар бэшэ болотороо хубилха. Городой архитекторнүүд мүнөө арадай талмайн, Сучжоу мүрэнэй эрье шадарай бульварай шэнэ түсэб табижа байна.

Вьетнамай Демократическа Республикада «Шиен Танг» («Победа») гэжэ түрүүшын хүнгэн автомобиль бүтээгдээ. Энэ машина советскэ «Волга» гэжэ машинада адлирхуу юм. **Зураг дээрэ:** «Шиен Танг» гэжэ хүнгэн автомобиль.

Вьетнамай информационно агентствын фото.

Социалистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргын түлөө мүрысөөн

БЕРЛИН. (ТАСС). Германиин Демократическа Республикада социалистическэ ажалай бригада байгуулхын түлөө хүдэлөөн үргэдэжэ байна. Энэ хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөөндэ шэнэ шэнэ коллективүүд оролсоно. «Трибюне» газетын мэдээсэhэнэй ёhоор, Бранденбургын булад хайлуулдаг заводой мартенын хэдэн пеэшэнгүүдэй олон бригаданууд энэ мүрысөөндэ хабаадалсана. Мүн Хиршфельдын электрохимическэ заводой нэгэ пеэшэ хангадаг бригадын гэшүүд мүрысөөндэ оролсожо, үйлэдбэриингөө даалгабари үдэр бүри үлүүлэн дүүргэжэ байха гэhэн уялга абаа.

Социалистическэ ажалай бригадын нэрэ олохын түлөө мүрысөөндэ хүдөөгэй хүбүүд, басагад, нэн түрүүндэ МТС-үүдэй залуушуулай бригадын гэшүүд, арадай имениинүүдэй хүдэлмэришэд оролсоно.

Түргэн эдеэшэдэг шэниисэ

Фуцзянь провинциин Пинхэ гэжэ уездэ халуун, хүйтэнhөө айдаггүй түргэн эдеэшэдэг шэниисэ ургуулагдаа. Энэ шэниисэ таригдаhанhаа хойшо 48 хоноод эдеэшэдэг юм. Урда Хитадай намарай шэниисын үрэhые түрүүшээр бүлеэн уhанда хэжэ дэбтээгээд, һүүлээрнь хатаагаа. Энээнээ 3 дахин дабтаhан байна. Тиигээд тарихадань тэрэ шэниисэ 20 хоноод хоолосложо эхилээ.

Сагай дулаан уларилтай Урда Хитадта шэниисые 6 дахин таряад, 6 дахин хуряажа болохо юм.

(«Дружба» журналhаа абтаба).

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32. зам. редактора — 32-74. отв. секретаря — 27-37, отделов партийной жизни — 34-05, экономики — 47-59, пропаганды в местной информация — 35-14, культуры и быта — 24-74, писем трудящихся 40-49, отдел переводов; корректорская — 35-95, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н00968. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 4788.